

A helyi parlament ünnepi ülésén megünnepelték községünk napját

FEJLŐDÉS A LESÚJTÓAN ALACSONY SZÜLETÉSI SZÁMOK ÁRNYÉKÁBAN

Községünk napjának alkalmából megtartott helyi parlamenti ünnepi ülésen részt vett az Észak-bánáti körzet képviselője, Bajic Branislav, a tartományi hatalmi szervek, az egyházak, valamint a testvérvárosok: Arilje, Soko Banja, a magyarországi Bordány és a romániai Detta városok képviselői. Csókán, a község napján közösen ünnepelnek meg két egyházi ünnepet, Szent Gábor Arkangyal pravoszláv ünnepet, valamint a római-katolikus ünnepet, Szent Anna napját. Ezekkel az ünnepekkel emlékeznek meg 1831. július 26-ára, amikor sikerült megállítani a lakosokat tizedelő nagy kolera-járványt.

A vendégeket köszöntő beszédében községünk elnöke emlékeztette a jelenlévőket az elmúlt évben megkezdett illetve a most is folyamatban lévő fejlesztésekre és munkálatokra.

„Végre községünkben is felújították az utakat, vízvezetéseket, iskolákat, sportpályákat, szennyvízcsatornákat, könyvtárat és természetesen előtűnk áll egy nagyméretű, a szomszédos községgel megvalósítható befektetés, a Technológiai Park létrehozása, melyet a Nemzeti Befektetési Tervből pénzelnek. Nem kétséges, hogy ez a Technológiai Park ad majd egy új és erőteljes impulzust községünk gazdasági fejlődésének. Az áhított gazdasági fejlődésre viszont ráveti árnyékát a lesújtóan alacsony születések száma, mely kétség kívül községünk egyik legsúlyosabb gondja. Szinte minden nap van haláleset, elveszítünk egy-egy lakost, míg csupán hetente egyszer születik csecsemő községünkben. A fiatalok elhagyják településüket, de nyilvánvaló a gazdaság és a lakossági kezdeményezés hiánya. A fent említett okok miatt nehéz meghatározni azt a jövőképet, mellyel leírhatnánk, mi fog történni községünkkel a következő tíz évben. Abból a feltételezésből kell kiindulnunk, mely szerint kevesebben leszünk mint ma. Idősebbek leszünk és sokkal nehezebben tudunk majd elkezdni bármilyen munkát”- mondta Mijic Predrag.

Az elnök kihangsúlyozta, hogy a „fehér pestis” térhódítása előtt nem hunyhatjuk be szemünket, hiszen annak érdekében, hogy felvehessük vele a harcot, szembe kell nézni vele, valós fenyegetésként kell megélnünk, helye-

sen kell megélnünk, hiszen csak azután tudunk megoldást találni erre a súlyos problémára, mely természetesen nem csak erre a térségre jellemző.

„A fejlődést gátló második nyomás okként a tudatlanságot hangsúlyoznám ki. Közösségünkben jelen van úgy a passzív, mint az aktív ellenállás minden tevékenység ellen. Ez az ellenállás belülről fakad és elsősorban a hitetlenségen és a bizalmatlanságon alapszik. Tévedés azt hinni, hogy ismerjük pillanatnyi helyzetünket másokhoz viszonyítva, ami legtöbbször a következő mondatban ölt alakot: „Mi tudjuk mit kellene tenni, csak pénzre lenne szükségünk”. Nem foglalko-

zunk szervezeten az élet sok területével és nem vagyunk képesek reálisan kialakítani a felmerülő problémákra a megoldásokat.”

A községi elnök kihangsúlyozta egyetemes, közös megállapodás szükségességét azokkal az emberekkel, akiknek megvan a tudásuk, hogy lassan, lépésről lépésre Csóka község lakosai bizalommal forduljanak feléjük.

„Annak érdekében, hogy kezdeményezéseink sikeresek legyenek, saját magunknak kell olyan ajánlatot tennünk, melyet később mi magunk sen utasíthatunk vissza. Nem várhatunk tovább egy új Lédererre, aki majd megérkezik egy halom pénzzel és megoldja gondjainkat. Saját kezünkbe kell vennünk a dolgokat, és saját magunknak kell kiutat találnunk. Tevékenységre kell bírunk magunkat, aktivizálni a bennünk lévő forrásokat, majd minden más rendelkezésünkre álló forrást is.”

Az elnök kihangsúlyozta, hogy minden pozitív változás magas kockázattal jár, de Csóka község lakosai felnőttek a kockázatvállaláshoz, úgy ahogyan a történelem során elődeik is tették azt. „Úgy vélem, hogy ma már mi is felnőtünk a modern kor kihívásaihoz” – szögezte le Mijic Predrag.

Községünk napját színes kulturális programok, valamint sportesemények tették ünnepivé, valamint az elmaradhatatlan, már hagyományossá váló halászléfőző-verseny.

S.U.

На свечаној седници локалног парламента обележен Дан општине

РАЗВОЈ У СЕНЦИ ПОРАЗНОГ НАТАЛИТЕТА

Поводом Дана општине свечаној седници локалног парламента присуствовали су начелник Севернобанатског округа Бранислав Бајић, представници покрајинских власти, верских организација али и побратимских градова из Ариља, Соко Бање, Бордања из Мађарске и румунске Дете. У Чоки се заједно као Дан општине славе Сабор светог архангела Гаврила и римокатолички празник Дан свете Ане, у знак сећања када је 26. јула 1831. године престало велико страдање житеља од колере. Поздрављајући госте председник општине др Предраг Мијић подсетио је да су током претходних годину дана започети многи послови:

– Коначно су и у нашој општини отворена градилишта нових путева, водовода, школа, спортских терена, канализације, библиотеке и наравно капиталног пројекта – заједничког Технолошког парка који грађимо средствима НИП заједно за комшијама из Сенте. Нема сумње да ће будући Технолошки парк представљати импулс за привредни развој наше општине. У сенци жељеног привредног опоравка свакако је наш велики проблем поразни наталитет. Готово свакодневно умре један становник а на свет сваке недеље дође тек једна беба. Млади људи одлазе а приметно је одсуство предузетништва и иницијативе. Из тог разлога тешко нам је да дефинишемо визију општине у наредних десет година. Морамо поћи од претпоставке да ће нас тада бити мање него данас. Бићемо старији и знатно ћемо теже започињати било који посао – рекао је Мијић.

Он је подвукао да се пред том чињеницом не смеју затварати очи а правилно разумевање беле куге мора да буде основ за почетак решавања проблема који није карактеристичан само за ово поднебље:

– Сем тог проблема суочавамо се са незнањем. Присутни су такође пасивни или активни отпор сваком подухвату које бих ја назвао саботажом. Она долази изнутра и базира се на огромном неповерењу. Заблуда да познајемо наше тренутно стање и позицију у односу на друге, најчешће се рефлектује кроз реченицу “Ми знамо шта треба, само нам недостаје новац”. Не бавимо се организовано многим областима живота и нисмо у стању да развијемо реална решења проблема – навео је Мијић.

Председник општине нагласио је потребу постизања консензуса за људима који имају знања и квалитете и истакао потребу да грађани општине Чока, корак по корак, успоставе поверење:

– Да би наше акције биле успешније морамо сами себи направити понуду коју касније нећемо бити у стању да одбијемо. Не смемо више чекати неког новог Ледерера да дође и са гомилом новца реши све наше проблеме. Морамо преузети ствари у своје руке и сами наћи излаз. Да би се све то десило потребно је поново да се успостави поверење. Морамо мобилисати себе као ресурс, а онда покренути све друге ресурсе са којима располажемо – поручио је Мијић.

Он је нагласио да је свака позитивна промена повезана са великим ризиком али да су грађани општине Чока дорасли сваком ризику као што су то били њихови преци кроз историју. Мислим да смо и ми данас дорасли свим изазовима модерног живота – закључио је Мијић.

Поводом Дана општине уприличен је богат културно-уметнички и спортски програм као и незаобилазно такмичење у кувању робље чорбе на коме су варјаче укрстили зналци у припреми тог јела.

С.У.

FOGADALMI NYILATKOZAT

Az ülés elején elhangzott az a fogadalmi nyilatkozat, mely az 1831. július 26-ai eseményekről tanúskodik. Azon a napon jegezték fel ugyanis Csóka községben a kolera-járvány utolsó áldozatát. A helyiek megalapítottak egy alapítványt és fogadalmat tettek, hogy megünnepelik ezt a napot, az alapítvány részére pedig száz arany forintot fizettek be. A helyi parlament ünnepi ülése előtt a Pravoszláv és a Római-katolikus egyház papjai misét celebráltak és koszorút helyeztek el a kolera áldozatainak állított emlékhelyen.

DÍJAK A LEGJOBB TANULÓKNAK

Községünk napja alkalmából 28 Vuk-díjas illetve az év tanulója vehette át jutalmát Csóka, Tiszaszentmiklós és Padé iskoláiból. A tanulók jutalmait a társadalmi tevékenységek osztályvezetője, Terzin Ibolya, valamint a Községi Képviselő Testület elnöke, Árok József és községünk elnöke, Mijic Predrag nyújtották át. Az általános iskolások mellett, Radin Denis is jutalomban részesült, a középiskola kiemelkedő tanulója.

NAGRÁDE NAJBOĹJIM UČENICIMA

Povodom Dana opštine prigodne poklone dobilo je 28 vuvoaca i učenika generacije iz Pađeja, Ostojiheva i Čoke. NajboĹjim Źaciima darove su urucili načelnica odeĹeňa za društvene delatnosti Iboja Terzin, predsednik SO JožeŹ Arok i prvi čovek opštine dr Predrag Mijić. Pored ostalih nagrađen je Denis Radin, Źak generacije u srednjoj Hemijsko-prehrambenojoj školi.

CSÓKA KÖZSÉG ELNÖKÉNEK BESZÉDE CSÓKA KÖZSÉG NAPJA ALKALMÁBÓL

2007. JÚLIUS 25-ÉN

Üdvözlöm vendégeinket, a Képviselő Testület elnökét, a tanácsnokokat, a Tanács tagjait, az igazgatókat, gazdálkodókat, a díjazottakat és a polgárokat...

Ma ott szeretném beszédemet folytatni, ahol a tavalyi díszülésen abbahagytam. Akkor a község fejlesztési Stratégiájának kidolgozásáról illetve annak szükségességéről beszéltem Önöknek, egy olyan kulcsfontosságú dokumentum létrehozásáról, mely mozgósítaná a rendelkezésre álló eszközöket és forrásokat, élesen meghatározná az elsőbbséggel rendelkező feladatokat és azok elvégzését siettetné, illetve párbeszédre ösztönözná községünk tagjait.

Az elmúlt esztendőben több fontos munkába fogtunk. Megpróbáltuk megmozgatni közösségi életünk minden olyan területét, melyekre befolyással bírnak. Több projektet terveztünk meg illetve valósítottunk meg sikeresen. A megvalósításukra szükséges pénzt elsősorban a Nemzeti Befektetési Tervből és a Vajdasági Autonóm Tartomány Végreható Tanácsától kaptuk, illetve Európai Unió adományokból fértünk hozzá, valamint néhány esetben saját bevételeinkből is képesek voltunk támogatni őket. Végre községünkben is megkezdődtek az utépítési és felújítási munkálatok, víz- és szennyvízvezeték hálózatok kiépítése, felújítottuk az iskolákat, a sportpályákat, a könyvtárat. Számunkra mégis, talán a legfontosabb az a fejlesztési terv, melyet Zenta községgel közösen dolgoztunk ki, és a két község közötti területen kiépülő közös Ipari Park kiépítésére vonatkozik.

Mindezek a fejlesztések hangzatosak, de vajon ténylegesen elsőbbségi joggal rendelkeznek községünkben?

A kérdésre a Stratégiai dokumentumnak kellett volna választ adnia.

Ma azokról a problémákról szeretnék beszélni, melyek kihatással voltak arra, hogy a Stratégiai dokumentumon ilyen sokáig kellett dolgoznunk. Véleményem szerint, mindezek a gátló tényezők, melyek lelassították a Stratégiai dokumentum kidolgozását, akadályozták valójában községünk fejlődését is az elmúlt időszakban. Miattuk nem tudunk a kellő képpen megfelelni korunk kihívásainak, ellentétben azon kis számú gazdálkodóval illetve a társadalmi élet más területén tevékenykedő egyénnel, akik évek óta sikeresek községünkben is.

Ez az én véleményem, az elhangzottak alapján pedig ítélik meg Önök is.

Az első felmerülő probléma mellyel szembesültünk, a tudatlanság volt. Téved az, aki azt hiszi, hogy ismeri a pillanatnyi helyzetet, a Mi helyzetünket másokhoz viszonyítva, de főleg akkor él tévhitben, ha azt hiszi tudja a problémáink megoldását. A leggyakrabban elhangzott mondat a következő: „Mi tudjuk mit kellene tenni, csak pénz kellene hozzá.” Sajnos, mindannyian csak kis mértékben ismerjük községünk helyzetét, többségünk nem foglalkozik szervezeten a társadalmi élet legtöbb területével, sőt arra sem vagyunk képesek, hogy egy valós képet alakítsunk ki a problémák megoldására.

A második nyilvánvalóan fenyegető veszély községünk lassú kihalása. Szinte nap mint nap meghal községünk egy lakosa, míg csak egy újszülött jön világra hetente. A fiatalok elmennek, szemmel látható a polgári kezdeményezések és a gazdasági vállalkozások hiánya. Érthető, hogy miért vagyunk képtelenek kialakítani községünk jövőképét a következő tíz évre vetítve. A jövőről alkotott kép

kialakítását abból a tényből kiindulva kell kezdenünk, mely tény szerint, tíz év múlva sokkal kevesebben leszünk, a község átlagéletkora magasabb lesz és nehezebben fogunk új munkákba kezdeni, mint ma. Ezeket a tényeket nem veszíthetjük szem elől. A tények megfelelő értelmezése adja az alapját ezen probléma megoldására, hiszen hasonló komoly gondok jellemzőek más közösségeket is, de közös erővel ezek megoldhatók.

A harmadik probléma, melyet szeretnék kiemelni, a passzív illetve az aktív ellenállás minden kezdeményezéssel szemben. Ez az ellenállás belülről fakad, és a bizalmatlanságon alapszik. Vannak olyan személyek, akik állandóan összetűzésben állnak valakivel. Talán épp az ilyen helyzetekben találják fel leginkább magukat, és ha valaki megkérdézi őket, hogy valójában mit tesznek, csupán annyit válaszolnak, hogy veszeksznek mindenkivel, bárkivel. Az állandó összetűzések légkörében az az illúzióknak támad, hogy valami mégis történik körülöttük. De amint megszűnik az illúzió, nyilvánvalóvá válik, hogy ezek az emberek valójában nem tesznek semmit, csupán a társadalmi helyzetüket védik, melyet érdemek nélkül szereztek meg. Másrészt, nem könnyű kompromisszumokat kötni, sokkalta nehezebb, mint összetűzésekben élni. A megegyezés eléréséhez elsősorban el kell fogadni azokat, akikkel a megbeszéléseket folytatjuk. Készen kell állnunk elfogadni sokmindent, kompromisszumot kell tudni kötni nap mint nap, sőt meg kell tanulnunk visszalépni, lemondani saját elvárásainkból. Természetesen, amikor megszületik a megegyezés, tudni kell azt valós cselekedetté alakítani, amit csak olyan emberek képesek elérni, akik megfelelő tudással és minőséggel rendelkeznek.

Remélem nem festettem túlságosan szomorú képet községünkről egy ilyen ünnepi pillanatban. De felmerül a kulcsfontosságú kérdés: „Hogy lépünk túl ezen a helyzeten?” Számunkra, az itt jelen lévők számára, ez nem csupán egy kérdés, de kötelességünk is megoldást találni a fent említett problémákra.

Elsősorban készen kell állnunk a megegyezésekre.

Az üzletközpont körül felhalmozódott adóssággal kapcsolatos megoldáskeresés során gyakran hallottam a vagyonjogi ügyésztől a következőt: „Jobb egy sovány egyezség, mint egy kövér per”. Kezdetben megteszi a „sovány” egyezség is.

A megegyezések után következhetnek a tettek. De nem a tettek csupán azért, hogy tetteknek nevezhessük őket, de tettek, melyek mindannyiunk számára pozitív változásokat hoznak.

Tetteink sikeressége érdekében, egy olyan ajánlatot kell tenni önma-

gunknak, mely ajánlatot később sem tudunk elvetni. Nem várhatunk tovább egy új Lédererre, hogy eljőjön és egy halom pénzzel megoldást adjon problémáinkra. Saját kezünkbe kell vennünk a dolgokat, és nekünk magunknak kell megtalálni a kiutat a problémák útvesztőjéből. Fejlődésünk kulcsa a saját kezünkben van, azt senki sem fogja tálcán nyújtani számunkra.

Hogy elérjük a kitűzött céljainkat, elsősorban Csóka község lakosai között kell újra helyreállítani a bizalmat. Idők során megszűnt az egymás közötti együttműködés, megszűntek az üzletköztések, kihaltak a társadalmi kapcsolatok. Mindezek a negatív történések árulások, csalódások, meghiúsult elvárások és a nem teljesített ígéretet következménye.

Most egy új módon, előről kell kezdenünk a bizalom kiépítését. Lassan. Lépésről lépésre. Önmagunkat kell elsősorban mozgósítanunk, a bennünk rejlő forrásokat és lehetőségeket, majd csak azután nyúlhatunk a többi rendelkezésünkre álló eszközökhöz, saját magunk és községünk fejlődése érdekében. A kis projektektől kell elindulnunk, majd az általuk szerzett tapasztalatok és eredmények alapján kell bizalmat építenünk a kulcsfontosságú munkákhoz.

Ebben a bizalomépítési folyamatban óvatosságnak kell lennünk, hiszen minden pozitív változás nagy kockázattal jár. Véleményem szerint, ma már felnőtünk a kockázatvállaláshoz, mint ahogyan elődeink tették azt a történelem folyamán. Ma képesek vagyunk szembenézni a modern kor minden kihívásával.

Fontos, hogy szétromboljuk a tévhitet és az illúziókat és felváltjuk őket reális reményekkel.

Ezt a folyamatot nem tudjuk gyorsan véghezvinni. Talán több év távlatában sem. Talán soha. De tegyük egy próbát, kezdjük el a változásokat még ma, azért, hogy büszkének lehessünk magunkra is és a községre is, melyben élünk!

ГОВОР ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ ЧОКА ПОВОДОМ ДАНА ОПШТИНЕ ЧОКА

25. 07. 2007.

Волео бих да данас наставим тамо где сам стао обраћајући вам се на прошлогодншњој свечаној седници. Тада сам причао о потреби израде Стратегије развоја општине, као документу који нам је преко потребан и који би направно dogovore у заједници, мобилисао расположиве ресурсе и јасније дефинисао приоритете.

За протеклих годину дана започели смо много послова. Покушали смо да размрдамо сваки сегмент живота на који имамо утицаја. Осмислили смо и почели реализацију многих пројеката за које смо обезбедили финансирање из НИП а, од ИВ АПВ, донација Европске уније или из сопствених прихода. Коначно су се и у нашој општини отворила градилишта нових путева, водо-

почетак решавања овог проблема, који је велик, наравно није карактеристичан само за нас, али није ни нерешив.

Трећи проблем је пасиван или активан отпор сваком подухвату, односно прави израз за то је саботажа. Она долази изнутра и базирана је на неповерењу. Поштоје они који инсистирају на сталном сукобу. У таквим се условима, ваљда, најбоље сналазе, па када их питате шта раде кажу свађају се са овим или оним, небитно. У атмосфери сталног сукоба има се илузија да се нешто дешава, а у ствари то је једини начин да опстану на местима на која су незаслужено дошли, јер када сукоб престане мора се нешто и радити, а нико се од њих томе претерано не радује. Са друге стране, постићи dogovor је много теже. Морате прво да уважавате оне са којима се договарате, морате бити спремни на многе, чак свакодневне, компромисе и одустајање од дела својих очекивања. Наравно када се dogovor постигне он се мора претворити и у дело што могу само људи који поседују извесна знања и квалитете.

Надам се да вам нисам покварио овај свечани тренутак, али питање је како превазићи овакво стање? То за нас, овде присутне, није само питање него и обавеза да на решавању ових проблема радимо.

Прва ствар је то да морамо бити спремни на dogovor.

Покушавајући да пронађемо решење дугова везаних за тржни центар често сам од правобраниоца слушао правничку изреку „Боље и танка погодба, него дебеља парница“. Вреди на почетку и «танак» dogovor.

После dogovora следи акција. Никако не акција ради акције, већ акција ради доношења позитивних промена за све нас.

Да би наше акције биле успешније морамо сами себи направити понуду коју касније нећемо бити у стању да одбијемо. Не смо више чекати неког новог Ледерера да дође и са гомилом новца реши све наше проблеме. Морамо преузети ствар у своје руке и сами наћи излаз. Кључ нашег развоја је код нас, нега нам неће донети нико са стране.

Да би се ово десило мора се међу грађанима општине поново успоставити поверење. Ми смо престали да међусобно сарађујемо, стварамо пословне и друштвене везе. То нам је, најжалост реално искуство, засновано на бројним издајама, разочарењима, изневереним очекивањима и неиспуњеним обећањима.

Сада морамо почети испочетка, на нов начин, да градим поверење. Полако. Корак по корак. Морамо мобилисати себе као ресурс, а онда покренути све друге ресурсе са којима располажемо у корист бољитка и напретка свих нас. Морамо кренути од малих пројеката и на њиховим резултатима градити поверење за кључне послове.

У том процесу морамо бити врло опрезни, јер је свака позитивна промена повезана са великим ризиком. Али ми смо дорасли сваком ризику. Били су то и наши преци кроз историју, а мислим да смо и данас дорасли свим изазовима модерног живота.

Важно је да почнемо да разбијамо заблуде и илузије и да их замењујемо реалном надом.

Овај посао неће бити завршен брзо. Можда ни за неколико година. Можда никада. Али, хајде да га данас почнемо. Да будемо поносни на себе и поносни на општину у којој живимо!

вода, школа, спортских терена, канализације, библиотеке и наравно за мене најважнијег развојног пројекта, а то је пројекат индустријског парка на простору између Чоке и Сенте.

Све је то лепо, али да ли су ти пројекти стварно приоритет за нас? Стратегија је требало да нам да одговор на ово питање.

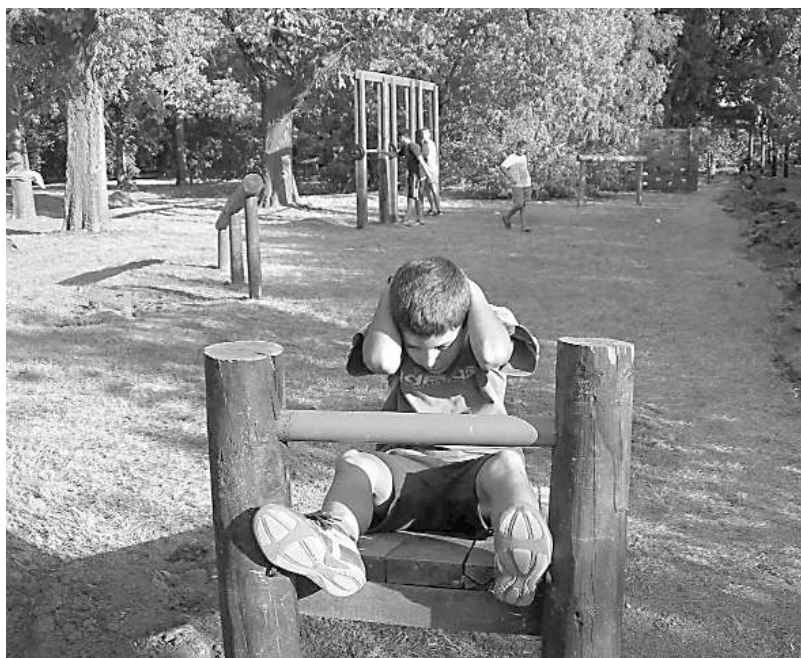
Желео бих да данас причам о проблемима наше заједнице који су утицали да овако дуго радимо на изради саме стратегије, а по мом мишљењу то су проблеми који су ометали наш развој у протеклом периоду. Због њих нисмо у стању да адекватно одговоримо на изазове времена у коме живимо, за разлику од наших привредника и ретких појединаца у другим областима живота, који то већ годинама врло успешно чине.

Овако ја мислим, а ви просудите сами.

Први проблем са којим смо се суочили било је незнање. Заблуда да познајемо наше тренутно стање, нашу позицију у односу на друге, а нарочито да знамо решење проблема. Најчешћа реченица коју смо чули била је „Ми знамо шта треба, само нам недостаје новац“. На жалост врло мало познајемо тренутно стање у општини, не бавимо се организовано многим областима живота и нисмо у стању да развијемо реална решења проблема.

Други проблем је очигледна опасност од одумирања заједнице. Готово свакодневно умре један становник наше општине, а роди се тек једна беба сваке недеље. Млади људи одлазе, приметно је одсуство иницијативе и предузетништва. Јасно је због чега нам је тешко да дефинишемо визију општине за наредних десет година. Морамо своја размишљања почети од чињенице да ће нас тада бити много мање него данас, бићемо просечно старији и биће нам теже да започнемо било који посао. Пред овом чињеницом не треба затварати очи. Њено правилно размисавање мора бити основ за

TRIM POLIGON ÉS NYÍLT SPORTPÁLYÁK

Csóka lakosai, elsősorban a gyerekek és a sportolók egy új létesítménnyel gazdagodtak, a trim poligonon. A pályán a biztonságos kocogáshoz és futáshoz kialakított poligon mellett, számos sporteszköz lett felszerelve (nyújtó, korlát, súlyok, padok, nyújtópáncsok stb), melyek biztosítják az edzési lehetőségek színes skáláját. A pálya kialakításához a pénzeszközöket a Tartományi Ifjúsági és Sportminisztérium Vajdasági Titkársága biztosította, a szükséges összeg 438.000,00 dinár volt. A tenderpályázaton kiválasztott munkakivitelező a nagybecskerekai Ideja-Hobi vállalat volt.

„Szinte el sem hiszem, hogy Csókán kiépült ez a sport poligon. Osztozom barátaim véleményével és örömeivel, hiszen végre nekünk, fiataloknak is lesz egy igazán jó helyünk, ahol edzhetünk, de szórakozási lehetőséget is nyújt ez az újonnan kiépített pálya, hiszen a legtöbb fiatal vonzza a sport. Pillanatnyilag egy kisebb sérülésből igyekszem minél előbb felépülni, és már alig várom, hogy elkezdhessek futni és gyakorlatokat végezni a pályán valamint a poligonon.

Véleményem szerint jobban meg kellene világítani ezt a területet, ahova a sporteszközöket szerelték fel, hiszen sokan sötétedés után is szeretnék igénybe venni, illetve kihasználni ezt az edzési lehetőséget.” – fejezte ki örömét Vučković Stefan, a csókai általános iskola nyolcadikos tanulója.

„Nekünk fiataloknak nagyon sokat jelent, hogy Csóka végre egy ilyen sportlétesítménnyel bővült. Én, személyesen sajnos már régen felhagytam az aktív sportolással, viszont amikor csak tehetem, hiszen Zentán dolgozom, eljárak focizni. Sajnos eddig Csókán nem sok sportolási lehetőséget találhatott az edzeni kívánó személy, különösen a téli időszakban. A trim pálya is, ahogyan a sporteszközök is nagyszerűnek bizonyultak, és biztosan sok időt fogok edzéssel tölteni a parkban.” – mondta Szántai Viktor, a huszonöt éves csókai fiatal.

„Fontosnak tartottuk, hogy a gyerekek és a fiatalok védve legyenek a naptól és az UV sugárzástól, így a pálya helyszínének kiválasztásában ez volt az egyik alapkritérium. A parknak ezen a részén egész napon át árnyék van, a fészerezt eszközök távolabb esnek az utaktól, a forgalomtól, sőt azokat a parkban sétálókat sem zavarja, akik nem edzeni, csupán sétálni szeretnének Csóka parkjában.

Hátra van még a trim poligon kiépítése, melyet a projekt leírása szerint 650 méter hosszúra, 1,20 méter szélesre és 30 centiméteres mély-

ségűre tervezzük. Az építkezési munkálatok befejezte augusztusra várható. Ezen munkák értéke 562.000,00 dináros összegben határozható meg, mely összeget a Csóka község Építkezési Telkek, Kommunális Tevékenységek és Ütügyi Közvállalat biztosította” – nyilatkozta Rajić Dušana, a fent említett vállalat igazgatója.

Ezen sportlétesítmény mellett, befejeződtek a munkálatok más, helyi érdekeltségű nyílt sportpálya felújításán Csóka községben: felújították és továbbfejlesztették a padéi Szervó Mihály Általános Iskola kosárlabdapályáját, a tiszaszentmiklósi Sloga kézilabda klub pályáját a Strossmajer utca 26-os szám alatt, valamint a kosárlabdapályát a csókai Sport utcában. (A kosárlabdapálya teljes felszerelése 2007. augusztus 18-án fejeződik be.)

A kivitelezési munkákat a Nemzeti Befektetési Tervből finanszírozták, a költségek összege pedig 3.320.514,38 dinár volt. A projektek befektetője a Szerb Ifjúsági és Sportminisztérium Sport –igazgatósága, valamint nemrég óta a Szerb Ifjúsági és Sportminisztérium valamint Csóka község, mint alfinanszírozó.

A munkák kivitelezője a tender eljárással kiválasztott nagyikindai Graditelj volt.

„Meg vagyok elégedve a csókai kosárlabdapálya felújításának minőségével, különösen az aszfalt alapozással. Örömmel tölt el, hogy Csókán egyre inkább foglalkoznak a kosárlabda fejlesztésével, hiszen a nyílt pálya, valamint az általános iskola tornatermének felújítása lehetőséget nyújt egy valóban erős kosárlabda válogatot kialakítására.

Remélem az újonnan nyílt edzési lehetőségeket kihasználják a fiatalok, és képesek lesznek elérni illetve túl is szárnyalni az én generációm által elért sportsikereit.” – mondta Vujić Jovan, a csókai Proleter csapat egykori kiválósa.

Szintén befejeződött a tiszaszentmiklósi Dr Tihomir Ostojić Általános Iskola új kosárlabdapályájának kiépítése. (A kosárlabdapálya teljes felszerelése 2007. augusztus 18-án fejeződik be.)

Az anyagi eszközöket a projekthez a Nemzeti Befektetési Tervből biztosították, mely összeg 1.181.714,60 dinár.

A projekt befektetője a Szerb Gazdasági és Regionális Fejlesztési Minisztérium valamint Csóka község.

A munka kivitelezője a tenderpályázaton kiválasztott nagyikindai Graditelj vállalat volt.

M.Cs.

TRIM POLIGON И ОТВОРЕНИ СПОРТСКИ ТЕРЕНИ

Становници Чоке, посебно најмлађи и спортисти, dobili su svoj trim poligon. Postavljene su spravе za veжбање: „gređa“, „vratilo“, „karike“, „razboј“, „tараба“, „skleкови“, „фиксни тег“, „коса препрека“, „коса клупа“, „трбух-леђа“, „тарзанка“, „скок у вис“, „step облице“ и четрнаеста справа „стуб за истезање“ У финансирању изградње овога полигона учествовао је Покрајински секретаријат за спорт и омладину АПВ износом од 438.000,00 динара. Извођач радова је било, на тендеру изабрано, предузеће Идеја-Хоби из Зрењанина.

– Не могу да верујем да је у Чоки изграђена трим стаза. Делим мишљење и радост мојих другара да ћемо и ми млади имати право место за физичке припреме па и забаву, јер се већина нас активно бави спортом. Моментално сам лакше повређен и једва чекам да се опоравим, како бих што пре почео са трчањем и вежбањем на трим стази и полигону. Мислим да тај простор где су постављене справе треба бити осветљен, јер га желимо користити за тренинге и у вечерњим сатима – рекао је Стефан Вучковић ученик осмог разреда основне школе у Чоки.

– Нама младима много значи што је Чока добила овакав спортски објекат. Ја лично сам, на жалост, одавно престао активно да се бавим спортом. Међутим, увек, када могу, обзиром да радим у Сенти, рекреативно играм фудбал, јер у Чоки нема пуно могућности и избора, нарочито у зимском периоду. Трим полигон је изванредан садржај, и сигурно ћу много времена проводити у парку вежбајући на справама. – рекао је Сантаи Виктор двадесетпетогодишњи младић из Чоке.

– Водили смо рачуна да деца и омладина буду заштићена од сунца и UV зрачења, па је то, уз дозволу Завода за заштиту природе Србије, био критеријум избора локације за изградњу полигона. У том делу парка током целог дана има хладовине, а справе су удаљене и заштићене од саобраћајница и не ометају посетиоце парка који се не желе бавити вежбањем. Преостаје нам

да се уради и трим стаза, по пројекту дужине 650 метара, ширине 1,20 метра у дубине 30 сантиметара, што ће бити окончано у августу месецу. Вредност ових радова износи 562.000,00 динара и финансира се средствима Јавног предузећа за грађевинско земљиште, комуналне делатности и путеве општине Чока – истиче госпођа Душанка Рајић директорица овог предузећа.

Поред овога спортског објекта, окончани су и радови на отвореним спортским теренима локалног значаја у општини Чока: реконструкција и доградња кошаркашког терена у Основној школи «Серво Михаљ» Падеј, реконструкција рукометног терена РК «Слога» Остојићево у Штосмајеровој 26, и реконструкција кошаркашког терена у Спортској улици у Чоки. (Кошаркашке конструкције биће монтиране 18. августа 2007. године.)

Радови су финансирани средствима из Националног инвестиционог плана у износу од 3.320.514,38 динара. Инвеститор ових пројеката је Министарство просвете и спорта – Управа за спорт Републике Србије, односно од недавно, Министарство омладине и спорта РС и Општина Чока као суфинансијер.

Извођач радова је био, на тен-

деру изабран, Градитељ из Кикинде.

– Веома сам задовољан квалитетом реконструисаног кошаркашког терена у Чоки, посебно асвалтне подлоге. Радујемо што се у Чоки ради на побољшању услова за развој кошаркашког спорта, тим пре што видим да су започети и радови на адаптацији физкултурне сале у основној школи, те се надам да ће Чока ускоро добити такмичарску кошаркашку селекцију, која ће достићи и превазићи успехе екипе моје генерације – рекао је господин Јован Вујић некадашњи кошаркашки ас и члан једне од најсјајнијих генерација чокашког Пролетера.

Такође је окончана изградња новог кошаркашког терена у основној школи «Др. Тихомир Остојић» Остојићево. (Кошаркашке конструкције биће монтиране 18. августа 2007. године.) Средства за овај пројекат су обезбеђена из Националног инвестиционог плана у износу од 1.181.714,60 динара. Инвеститор ових пројеката је Министарство економије и регионалног развоја Републике Србије и општина Чока као суфинансијер. Извођач радова је био, на тендеру изабран, Градитељ из Кикинде.

M.Ч.

MILYEN SZÉP A CSÓKAI PARK...

Ez a leggyakoribb mondat, melyet ezekben a májusi napokban hallhatunk a legtöbb csókai lakostól. A park sajnos, Csóka egyetlen természeti szépsége, a gondozatlan vasútállomás közelében van, de ennek ellenére is védik a csókaiak, hiszen egy rendezett környezetben sétálhatnak, tölthetik el szabadidejüket.

Csóka Község Építkezési Telkek, Kommunális Tevékenységek és Ütügyi Közvállalata dolgozta ki azt a projekt tervet, melynek elsődleges célja a meglévő állapot fenntartása, a folyamatos fejlesztés biztosítása, a turisztikai látogatások tartami fejlesztése illetve a fejlesztési fázisok tanulmányozása.

Az ősi fajták, mint amilyen a tölgy, a juhar, a kőrisfa, a szil, a feketeenyő, a japán akác, a vadcserecsnye, a vadgesztenye, a fenyőfélék, a keleti ostorfa és mások együttesen képezik az 5,5 hektáron elterülő természeti szépséget, amelyet védeni és fejleszteni kell.

A védelmi program és a fejlesztés a hosszútávú fejlesztés tervén alapszik, elsősorban az autochton fajokra való tekintettel. Azok védelme, állapotuk

javítása úgy struktúrájuk, mint minőségük szempontjából, összhangban áll a 2006-ban felmért állapottal illetve ahhoz viszonyítva máris jelentős eredmények észlelhetők.

„A vállalatunk terve és kötelessége a zöld felületek fejlesztése, virággal és más növényekkel való betelepítése, de természetesen minden lakosnak hozzá kell járulnia a zöld övezetek fejlesztéséhez, azáltal, hogy együtt igyekszünk megőrizni a jelenlegi állapotot illetve a már fejlesztett területeket, annak érdekében, hogy méltóképpen örökössük át a csókai régi parkot a következő generációknak.” – nyilatkozta a Csóka Község Építkezési Telkek, Kommunális Tevékenységek és Ütügyi Közvállalat igazgatója, Rajić Dušana.

KULLANCS – TAVASZI VESZÉLYFORRÁS

A szép, meleg napokon mindenkiben felébred a vágy arra, hogy a szabadban tartózkodjon. De vigyázat! Az elővigyázatosság ebben a pillanatban fokozott kell hogy legyen. A kullancs parazita állatka, amely kifejezetten

veszélyes fertőző betegségeket hordozhat, melyeknek halálos kimenetele is lehet. A legveszélyesebb a Laimkór, mely a a fertőzés korai szakaszában még tünetmentesen kezelhető. A kullancsokat egyformán vonzza ember és állat. Élőhelyeik az erdők, a magas gyepek és a bokros vegetáció, ahonnan „ráugranak” az arra járó emberre és állatra. A legveszélyesebb időszak a május és a június.

A rendszeres tavaszi porzások és a kullancsok visszaszorítása Csóka község településeiben nem lehet sikeres, hacsak az eljárást nem ismétlik meg néhányorszor. Sajnos, a változókéony idő kedvez a kullancsok túlélésének, hiszen egy erősebb zápor még a legalaposabb porzás hatékonyságát is megemmesíti. A lakosoknak nem ajánlott, hogy önmagukat kezeljék kullancscsípés esetén. A legfontosabb, hogy a csípés észlelése után, azonnal forduljanak orvoshoz.

A csókai park porzása megtörtént, közvetlenül májusi előtt, és ahogy azt megtudtuk a csókai egészségház orvosától, szerencsére, még nincs bejelentett kullancscsípéses eset.

M.Cs.

TORNATEREM A CSÓKAI ÁLTALÁNOS ISKOLÁNAK

Június elején megkezdődtek a régóta remélt munkálatok a csókai Jovan Popović Általános Iskola tornatermében. A padló felújítását a szerbiai Gazdasági Minisztérium Nemzeti Befektetési Tervből támogatják 4.928.497,95 dinárral, valamint a Vajdasági Autonóm Tartományi Sport és Ifjúsági Titkárságának „Sport létesítmények felújítása és kiépítése” elnevezésű projekten keresztül 1.000.000,00 dinárral és a községi költségvetésből 1.071.502,05 dináros összeggel.

A közbeszerzési eljárás után a munka kivitelezőjének a szabadkai Piramida DOO céget választották. Viszont a második projekt, mely szintén a fent említett tornateremre vonatkozik a „Csókai Jovan Popović Általános Iskola tornatermének felújítása” elnevezésű projekt még el sem kezdődött. Ezt a felújítást az Ifjúsági és Sportminisztérium Nemzeti Befektetési Alapja támogatja 4.079.500,00 dinárral, valamint a községi költségvetésből is jelentős összeggel pénzelik ezt a projektet, mely az első felújítási munkálatoktól függ. A fennakadás oka az, hogy a tender eljárással kiválasztott és a munkálatok kivitelezésére felhatalmazott cég, a nagyikindai Naš Stan A.D visszalepett a munka kivitelezésétől. A szerbiai Ifjúsági és Sportminisztérium, a fő támogató engedélyével újra kiírták a tenderpályázatot, így várható, hogy az új kivitelező kinevezése után, valószínűleg augusztus közepe tájékán megkezdődhetnek az építkezési munkálatok.

Csóka község elnökének kérésére a projekt elsődleges építkezési és építészeti terveit minőségileg is megváltottatták, illetve továbbfejlesztették, így joggal várható el, hogy a csókai általános iskolának, de egyben minden sportolónak egy valóban reprezentatív sportlétesítmény fog rendelkezésére állni.

„Munkatársaimmal minden nap meglátogatom az össz építkezést, melyet a Nemzeti Befektetési Terv, a vajdasági tartományi titkárság és Csóka község támogat. Nem vagyok teljes mértékben megelégedve a kivitelezési munkálatok minőségével. Az elégedetlenségem elsősorban a helyi jellegű nyílt sportpályák és játszótérek felújít-

tására vonatkozik, valamint a trim pályára. Gyakran találkozom községünk polgáraival és a fiatalokkal, akik joggal méltatlankodnak és türelmetlenkednek a sportpályák felújításának ütemével. Igyekezünk a községi sportlétesítmények felújítási munkálatainak minőségességére, még ha a minőség kivívása a már szerződötetett kivitelezőkkel való szerződésbontást követeli is meg. Elsődleges célunk elkerülni Csóka községre, mint a pályázatok adományozottjára háruló negatív következményeket.” – nyilatkozta Mijić Predrag, Csóka község elnöke.

M.Cs.

ФИСКУЛТУРНА САЛА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У ЧОКИ

Почетком јуна су отпочели, дуго очекивани, радови на „Реконструкцији физкултурне сале основне школе «Јован Поповић» Чока- замена паркета”, који се финансирају средствима: Националног инвестиционог плана – Министарства привреде Републике Србије износом од 4.928.497,95 динара, Реконструкције и изградње спортских објеката – Покрајинског секретаријата за спорт и омладину Аутономне Покрајине Војводине износом од 1.000.000,00 динара и Општинског буџета износом од 1.071.502,05 динара. У поступку јавне набавке за извођача радова је изабрано предузеће ДОО Пирамида из Суботице.

Међутим, други пројекат, који се такође односи на исту физкултурну салу, а то је „Реконструкција школске физкултурне сале о.ш. «Јован Поповић» Чока” која се финансира средствима НИП-а Министарства омладине и спорта РС износом од 4.079.500,00 динара и средствима буџета општине Чока као суфинансијера и чије извођење је у зависности од упоредних грађевинских радова горњег пројекта, није ни отпочео. Разлог застоја је, одустајање од извођења грађевинских радова на тендеру изабраног извођача А.Д. „Наш стан” из Кикинде. По добијању овлашћења од стране финансијера Министарства омладине и спорта РС, покренут је нови поступак јавне набавке, па ће се на-

кон избора новог извођача, са грађевинским радовима по овом пројекту највероватније отпочети половином августа.

На захтев председника општине Чока, првобитни грађевинско-архитектонски пројекати физкултурне сале у Чоки су квалитетно измењени и унапређени, те се очекује да ће чоканска школа и спортисти, по окончању радова, добити један заиста репрезентативни спортски објекат.

– Са својим сарадницима свакодневно обилазим сва градилишта која се финансирају средствима: Националног инвестиционог плана, покрајинских секретаријата АПВ и општине Чока. Нисам у потпуности задовољан квалитетом извођачких радова и то се пре свега односи на отворене спортске терене и дечија игралишта локалног значаја и трим полигоном. Често се сусрећем са грађанима и омладином наше општине, који су оправдано нестрпљиви у очекивању окончања и употребних спортских терена. Истрајаћемо на добијању квалитетних и функционалних спортских објеката у нашој општини и по цену одустајања од уговорених извођачких радова и судских спорова, чиме настојимо избећи негативне последице у општини Чока као корисника. – био је изричит Др. Предраг Мижич председник општине Чока.

M.Ч.

Становници „Петровца“ у Чоки обележили Петровдан

ЧИРКЕ ПАПРИКАШ И ЈАБУКЕ ПЕТРОВАЧЕ НА УЛИЧНОЈ ТРПЕЗИ

ЧОКА – На Петровдан становници улице Жарка Зрењанина у Чоки, на улазу у улицу постављају табле са натписом да је то Петровачка улица, износе столове и клупе на улицу и сви заједно седе за уличну трпезу на којој је главно јело пилећи, односно „чирке“ паприкаш, разноврсни колачи и јабуке петроваче.

– Овај део Чоке познат је по називу „Петровца“, јер је улица до краја Другог светског рата носила назив Петровачка у спомен ка краља Петра Првог Карађорђевића, који је својим војницима-граничарима поделио бесплатно земљу да саграде куће и настане се овде како би били трајно чувари северне границе српске земље. – Објашњава Милан Бандић потомак чувара војне границе и један од најстаријих житеља ове улице. Данас је у овој улици више „дођоша“ него „нађоша“, али смо сложни и заједнички користимо њене благодети и мане о којима нећу сада јер је данас слава. Договорили смо се

да сваке године на Дан светих апостола Петра и Павла или Петровдан, свака кућа из улице да по једно пиле и прилоге за салату, хлеб и пиће.

У велики бограч скувамо пилећи, или како то овдашњи Мађари кажу „чирке паприкаш“ изнесемо столове и клупе на улицу и заједнички дружећи се, пијући и једући обележимо овај датум.

Ове године очекивали смо госте из Новог Сада па смо уличну трпезу „појачали“ са прасетином. На крају, до дубоко у ноћ уз колаче које су припремиле жене из улице, јабуке петроваче и разна пића разговарамо, па и запевамо. – објашњава ово несвакидашње дружење Милан Бандић.

Недељко Колунџија

ADMINISZTRÁCIÓS
OKOK MIATT,
MEGMARADT
AZ UTCA RÉGI NEVE

A Žarko Zrenjanin utca lakosai szeretnék volna megváltoztatni az utca nevét, amikor az éppen időszerű folyamat volt az országban, de amikor tudomásukra jutott, hogy az utcanevvel, az ő személyes irataikat is meg kell változtatni, és természetesen ismerve annak költségeit, elálltak ettől a szándéuktól.

Nem maradt más választásuk, de hogy évente egyszer, kiírják utcájuk kívánt nevét egy táblára Péter-Pál napján.

SONA SEM KÉSŐ

60 – 65 éves korban a nulláról indulva

A csókai Művelődési és Oktatási Központ megszervezte a számítógéptanfolyamot kezdők számára. Igen sokáig tartott amíg beindult. Mi a férjemmel izgatottan vártuk, hisz 60–65 éves korban a nulláról indulva, nem mindennapi élmény volt beülni a fiatalok közé. Szerencsére olyan csapat kovácsolódott össze, hogy elképesztő sikerrel fejeztük be a 30 órából álló tanfolyamot. A nulláról indulva Dienes Zoltán előadó sikeres előadásának köszönhető, hogy a számítógépet 60–65 évesen nem csak bámuljuk, hanem le is tudunk mellé ülni és kezelni. Mivel olyan gyors ütemben halad a technika, nagyon sokat számít, hogy haladni tudjunk vele együtt, ha nem is tudjuk maximálisan kihasználni. A sok idős szülő külföldön élő gyermekével, unókaival semmi féle közelebbi kommunikációt nem tud megvalósítani, ezért buzdítanám az idős korosztályt, hogy próbálják ki magukat egy ilyen számítógépes tanfolyam részvételén, természetesen a fiatalok között elvegyülve. Bámulatra méltó élményben lesz részük. Akkor lelkesedéssel, foly-

tatjuk immár a haladók számára megszervezett 60 órás előadást, mely bámulatos élményt nyújt. A siker ott kezdődik egy ilyen idős ember számára, hogy akkor jön rá: Uram Isten az én agyam mily keveset volt kihasználva, miért nem hamarabb kezdtem bele, ebbe a csodálatos levelezésbe (internet használat). Csak ülök, igaz nem tudok ráérni, mert a munka vár ami nem kevés, és mégis fáradtan leülve a világot járom jobbnál jobb információk és bármilyen elérhetőségek világa tárul elénk, hihetetlen, de olyan jól lehet utána aludni, elmulik a fáradtság, bánat és még nyugtató sem kell. Hogy elfogult vagyok-e? Nem hiszem mert szükségünk van a továbbtanulás szempontját nézve a számítógépes technika ismereteire. Sajnos ez nélkül analfabétának fognak titulálni bennünket, ezért aki teheti vegyen részt és próbálja ki milyen jó érzés számítógépezni a kis és nagy unokákkal. Bizony büszkének lesznek ránk, hogy bizony a tata és a mama számítógépezik.

Pipi

„Petrovac” lakói megünnepelték Péter-Pál napját Csókán

CSIRKEPAPRIKÁS ÉS PÉTER-PÁLI ALMA AZ UTCAI TERÍTÉKEN

Csóka: Péter-Pál napján a Žarko Zrenjanin utca lakói Csókán, az utca elejére táblát tettek, a következő felirattal: „Péter-Pál utca”. Asztalokat és padokat vittek az utcára, majd mindannyian együtt ültek az utcai terítékhez, ahol csirkepaprikást, majd süteményeket és péter-páli almát tálaltak fel.

„Csókának ezen részét, „Petrovac”-nak nevezték, hiszen magát az utcát egészen a második világháború végéig Petrovačka utcának hívták. Az utca első Karadordević Péter király emlékét őrizte, aki határőr katonáinak ingyen adott földterületet, hogy letelepüljenek és védjék a szerb föld északi határait.” – magyarázta Bándi Milan, a határőr katonák egyik leszármazottja, eme utca egyik legrégebbi lakosa. Ma már az utcában több az újonnan érkezett lakos,

mint az elődök leszármazottja, de mindannyian egyetértésben élünk. Megbeszéltük, hogy minden évben Szent Péter és Pál apostolok napján, minden utcabeli ház egy csirkével járul hozzá az ünnepi ételhez, valamint salátát, kenyeret és italt is összeadunk. Egy nagy bográcsban főztük meg a csirkepaprikást, az utcára vittük az asztalokat meg a padokat, majd együtt ettünk, ittunk, ünnepeltünk e jeles napon. Az idén vendégek érkeztek Újvidékről, ezért az ünnepi vacsorát malacsülttel bővítettük. Végül, a késő éjszakai órákban, az utcabeli asszonyok kalácsai, a péter-páli almák és egy kis ital mellett még énekszó is felhangzott.” – meséli e nem mindennapi történet eseményeit Bándi Milan.

N. Kolundžija

ЗБОГ
АДМИНИСТРАЦИЈЕ
ОСТАЈЕ НАЗИВ УЛИЦЕ

Хтели су становници улице Жарка Зрењанина да мењају назив улице, када је то било актуелно у земљи, али када су им објаснили да ће морати да мењају и лична документа, а да то није баш јефтино, одустали су од намере, па табле са натписом улица Петровачка истичу само на Петровдан.

IX. kanizsamonostori gyermeknéptánc-tábor

HIT NÉLKÜL NEM TUDUNK NAGYOT ALKOTNI...

Amikor az ember keresi a problémákra a megoldást legcélszerűbb ha hasonló problémákkal küszködő embert kérdez vagy utána olvas dolgoknak. Nos, sokszor különleges írásokban, könyvekben találom meg a probléma megoldásához vezető utat.

Apáczai Csere János szavai: „Nem könnyen véti el az utat, aki jó kalauzoknak vezérleése után indul, és az óriás vállain ülő gyermek többet lát az óriásnál“.

Mi is jó kalauzoknak vezérleése után indultunk, és ismét sikeres gyermeknéptánc táborral tudtuk megajándékozni a vajdasági gyermekeket és közösségünket. Mintegy 150 gyermek és 30 felnőtt vett részt a IX. kanizsamonostori gyermeknéptánc-táborban 2007 július 08-tól július 14-ig.

Dimény Ibolya, topolyai gyöngyfűző tanította az érdeklődőket gyöngyöt fűzni és gyöngyöt szőni.

Akinek a gyöngyözéshez nem volt türelme, az kedvére szöhetett és nemezelt Lukács Fodor Valika felügyelete alatt, aki Temerinből jött el hozzánk.

Molnár Szilvia, zentai barátunk a batikolás fortélyai val ismertette meg a gyermekeket.

ОДРЖАН IX КАМП ДЕЧЈИХ НАРОДНИХ ИГАРА

У БАНАТСКОМ МОНОШТОРУ

Децу су пред највећи изазов поставили предавачи народних игара, Роланд Брезовски и Тамара Брезовски из Суботице, Арпад Вереш и Габриела Пукли из Будимпеште и Имре Лукач из Темерина. Тимеа Ваш Брезовски из Чоке је прихватила предавање народних песама. Музику су обезбедили Габор Јухас, Була Јухас, Арпад Курунци, Миклош Сеги и Ендре Ваш.

За припрему хране се морамо захвалити Шарики Маток, Ержики Арок и Марики Ковач, које су нам из дана у дан обезбеђивале довољно енергије за активности у кампу.

Поред традиционалне баштине, народних игара, песама и разних рукотворина, деца су пре свега морала да науче како да живе у заједници. Било нас је много, било нас је разних, па смо сви морали да се помало прилагодимо другима. Морали смо се суочити са чињеницом да нисмо увек у праву и да морамо уважавати жеље и потребе других.

Можемо закључити да је камп био успешан у сваком смислу. За тај успех се морамо захвалити свима који су учествовали у организовању кампа, а наравно и онима који су спровели програм кампа. То су љу-

Igazi megpróbáltatások elé a néptáncoktatók állították a nebulókat. Brezovszki Roland és Brezovszki Tamara Szabadról, Vörös Árpád és Pukli Gabriella Budapestről, Lukács Imre Temerinből, ajaki, szilágysági és somogyi néptáncokat tanítottak. Vass Brezovszki Tímea csókai népdalok tanítására vállalkozott.

A talpalávalót Juhász Gábor, Juhász Gyula, Kurunzi Árpád, Szögi Miklós, Vass Endre húzta.

Hogy erőnk, energiánk legyen egész nap, finom falatokra volt szükségünk. Ezeket a finomságokat Matók Sárka, Árok Erzsike és Kovács Mária készítették napról napra.

Sokféle ember jött össze a táborban és ezáltal nemcsak néptáncot, népzene, kézművességet tanultunk. El kellett fogadni, hogy sokan vagyunk, sokféle vagyunk, nem lehet mindig mindenkinek igaza, nem lehet egyszerre mindenki igényeit kielégíteni. Megtanultuk azt is, hogy akkor kapunk valamit a másik csoport specialitásából, ha mi is adunk a sajátunkból. Ezeket hívjuk mi a mindennapok megállapodásainak. Ezekről lett és lesz szervezetté, lüktetővé, élővé a kanizsamonostori gyermeknéptánc-tábor.

A táborlakókból jó és erős csapat kovacsolódott össze egy hét alatt. A tábor olyan vezetők és oktatók hozták össze, akik hiszik, hogy szabadon szárnyalni, nagyot alkotni, önállóan,

felelősen cselekedni csak szabad emberek tudnak.

Kívánom mindannyiunknak, hogy legyen bátorságunk szabadon szárnyalni, nagyot alkotni és sikeresnek lenni.

Erőnk talán abban rejlik, hogy bár sokfélék vagyunk, az átlagosnál nagyobbak és összetettebbek, de arra mindaddig képesek, hogy gyermekeinkért, a vállalt feladat jó színvonalú teljesítése érdekében ki tudjuk alakítani közös értékeinket, és ez nem kevés!

**Köszönöm mindenkinek,
aki partner ebben.
Köszönettel,
Kiss Tóth Erika,
a MFME elnöke**

**KÜLÖN KÖSZÖNET
MINDEN TÁMOGATÓKNAK, akik
adományokkal segítettek a tábor:**

**Tartományi Jogalkotási,
Közigazgatási és Nemzeti
Kisebbségi Titkárság
Csóka Kommunális Választási
Csóka Község Önkormányzati
Hivatala, Csóka Helyi Közösség,
csókai Vöröskereszt, csókai
Önkéntes Tűzoltók Egyesülete,
Művelődési és Oktatási Központ
Csóka, Süli-entériőr Csóka, Kalász
pékség, Szarvák pékség - Padé,**

**Árok
pékség, csókai tejüzem,
R & M pékség Zenta, Elixir –
Zenta, Temporex –Zenta,
Delikates – Csantavér, NS –
Csóka, MaC-Alf fatelep –
Csóka, BoVelt – Zenta,
itopromet – Zenta.
Magántermelők, akik
termékeikkel
támogatták a tábor: Balázs
Ferenc, Mészáros Katalin, Joó
Katalin, Gál Tibor, Joó Ferenc,
Beszedics János, Szemerédi László.**

**Köszönettel tartozunk a
kanizsamonostori Petőfi Sándor
Művelődési Egyesület vezetőinek,
amiért rendelkezésünkre
bocsátották a helyi kultúrotthon
színháztermét.**

További sikeres együttműködést!

**Köszönettel, a Móra Ferenc
Művelődési Egyesület
elnöksége**

Od 8. do 14. jula održan je IX kamp dečjih narodnih igara u Banatskom Monošturu. U kampu je učestvovalo 150 dece i 30 odraslih. Iboľa Dimeň iz Topole je naučila decu kako se prave tradicionalni spletovi perlica. Ko je želeo, mogao je naučiti sve tajne pravleňa raznih dekorativnih sitnica od fusta i filca i tradicionalnog ткања, pod vođstvom Vалике Лукач Фодор из Темерина.

ди који су имали храбрости да остваре своје снове, као и снове заједнице.

Желим свима да и следеће године имају барем оволико, ако не и више храбрости и снова.

Захваљујем Вам се свима,

**Ерика Киш Тот, председник
Културно Уметничког Друштва
Мора Ференц**

MIRK 2007

ZENTA – 2007. 06. 24–30.

Mint minden évben idén is részt vett a Móra Ferenc M.E. kézimunka csoportja, gyűjtői és festői a Mirk 2007 nemzetközi kiállításon. 71 csoport vett részt és a mi lelkes kis csapatunk a 14-dik helyen végzett. Összesen 54 munkát vittünk amire 391 pontot kaptunk a szakzsűritől (100%-ból 72,41% valósítottunk meg).

Munkáinkat a következő témakörökben állítottuk ki:

- hagyományápoló himzés,
- polgári fehér himzés
- úri himzés
- alkalmi himzés
- horgolás
- gobelin
- festmény
- régipézn gyűjtemény
- címerek gyűjteménye
- jelvények gyűjteménye
- arheológiai anyag gyűjtemények
- cítera gyűjtemény
- nagyanyáink hagyatéka

I. helyezést kaptunk 23 munkára. Lévai János, Barlog Károly, Keszég Norbert, Varga Erika, Szécsi László, Mihók Attila, Živić Dušan, Nagyanyáink hagyatéka – kollektív gyűjtemény, Mészáros Julianna, Visi Piroska, Fehér Piroska, Tóth Piroska, Szilágyi Julianna, Döme Veronika, Harcsa Anna, Borbély Mária, Novotni Irénke, Balda Katalin, Barát Rózsa, Kiss Ibolya, Szloboda Piroska, Hor-

váth Valéria, Lévai János – címerek.

II. helyezést 13 munka érdemelte ki. Pozsár Franciska, Kormányos Mária, Börcsök Erzsébet, Pató Erzsébet, Szántó Magdolna, Savić Julianna, Lipót Magdolna, Fehér Ibolya, Balázs Mária, Fehér Mária, Popov Jasmina, Popov Vata, Szemerédi Ilona.

III. helyezést is 13 munka érdemelte ki.

Árok Erzsébet, Novotni Irénke (népi és egyéb himzés), Golić Veronka (polgári és egyéb himzés), Borsos Katalin, Harcsa Anna, Pató Erzsébet, Bugyi Lajos, Borza Anna, Bata Erzsébet, Mészáros Julianna, Kiss Ibolya.

5 munkát elismerő oklevéllel díjaztak

Árok Erzsébet, Kovács Mária, Farkas Verona, Fehér Piroska, Živić Dušan.

5 munkát Nagymesteri díjjal jutalmazott a szakzsűri, amit három éven keresztül elért első helyezéért kaptak a kiállítók Lipót Magdolna, Döme Veronika, Balda Katalin horgolásra. Barlog Károly régipézn gyűjteményére, és Lévai János a címer gyűjteményére.

Gratulálunk mindenkinek az elért eredményhez és további sikeres munkát kívánunk.

Csoportvezetők
Fehér Piroska és Lévai János

НАШИ НА БАЛКАНСКОМ ФЕСТИВАЛУ ФОЛКЛОРА

У пројекту четири балканске државе, Србије, Македоније, Грчке и Бугарске, који је назван Балкански Фолк Фестивал, учествовала су и наша културно уметничка друштва, К.У.Д. „Свети Сава“ из Чоке и К.У.Д. „Вук Караџић“ из Санада.

Пројекат је испланиран и уговорен за наредних пет година, а земља домаћин ове манифестације ће бити Бугарска, која је ове године по први пут била у прилици да угости културно уметничка друштва из земаља у окружењу, а било је гостију и из Словеније и Пољске.

На „Балкан Фолк Фест“ у град Китен је прво отишао најстарији фолк ансамбл К.У.Д. „Вук Караџић“ из Санада, њих двадесет и седморо, под вођством госпође Наде Савин, кореографа и уметничког руководиоца у Друштву, а имали су два наступа, један у поменутом граду, а други у граду Приморско. Гостовали су од 07-15. јула.

Пре одласка у Бугарску, цео фолклорни и певачки састав К.У.Д. „Свети Сава“ њих преко тридесет, прво је гостовало у Бујановцу од 12. до 13. јула, одржавши два наступа, а већ наредног дана су се придружили културно уметничким друштвима у Бугарској где су такође одржали два наступа, у Китену и у Лозанецу.

Занимљиво је и то да су из импресивне утиске, пуне одушељења гостопримством земље домаћина и читавом манифестаци-

јом, наша културно уметничка друштва успела да уговоре сарадњу са другим културно уметничким друштвима.

Већ 22. августа, у Чоки ће на два дана гостовати К.У.Д. „Коло“ из Бујановца, на позив К.У.Д. „Свети Сава“, а и К.У.Д. „Вук Караџић“ из Санада је уговорило сарадњу са културно уметничким друштвом из Ковиља.

Певачки и фолклорни састав К.У.Д. „Свети Сава“ су одржали и пригодан програм поводом дана Светог Архангела Гаврила, славе православног храма у Чоки, 26. јула, пуни енергије и позитивног набоја од гостовања у Бугарској.

Свака част!

Ђура Станојевић

ВЕШТЕ И УСПЕШНЕ ПАДЕЈКИЊЕ

SIKERESEK A PADÉI KÉZIMUNKÁZÓ ASSZONYOK

KÖZSÉGÜNK KÉPVISELŐI A BALKÁNI FOLKLÓR FESZTIVÁLON

На овогодишњој 37. Међународној Изложби Ручних радова и Колекција који је организован у Сенти као и предходних година успешно су учествовале веште падејкиње. У заједничкој екипи са чокањским пензионерима екипно су освојили веома добро четврто место, а у појединачној конкуренцији од првих места 17, од других места 17 и 6 Велемајсторских титула.

Због веома успешног учешћа на МИРК-у председница Месне заједнице Падеј, Стана Ђембер у њихову част је организовала пријем, и уједно је Борши Гизела свечано поделила признања за освојена места и Велемајсторске дипломе. Председница Месне заједнице је предложила учесницама да оформе свој клуб жена које се баве ручним радом уз њену подршку и помоћ.

Веома је похвално што уз старије, искусније такмичарке и млађе су успешно учествовале на изложби.

Керепеши Жолт

Az idén Zentán megrendezett 37. Nemzetközi Kézimunka és Gyűjtemény Kiállításon az előző évekhez hasonlóan sikeresen szerepeltek a padéi ügyes kezű asszonyok. A csókai Nyugdíjasok klubjával karöltve csapatversenyben a kiemelkedő negyedik helyezést érték el, egyéniben pedig 17 első-, 17 második- és 6 Nagymesteri díjat szereztek meg.

A kiállításon való eredményes szereplés elismeréséül a padéi Helyi közösség elnökhasszonya Gyömbér

Stana fogadást adott a helybeli kiállítóknak és egyben Borsi Gizella ünnepélyesen kiosztotta az okleveleket és nagymesteri díjakat. Az elnökhasszony megdicsérte a résztvevőket és arra biztatta őket, hogy alapítsanak saját kézimunka klubot, amelyhez a támogatását is megígérte.

Kellemes észrevétel, hogy az idősebb, tapasztaltabb kiállítók mellett fiatalabb résztvevők is eredményesen szerepeltek.

Kerepesi Zsolt

Négy balkáni állam, Szerbia, Macedónia, Görögország és Bulgária közös projektjében, mely a Balkáni Folklór Fesztivál nevet viseli részt vettek községünk művelődési egyesületei is, a csókai Szent Száva, valamint a szanádi Vuk Karadžić. A projekt a következő öt évben fut, a házigazda ország, a szervező, Bulgária, mely már az idén is fogadta a szomszédos országok művelődési egyesületeit, de vendégek érkeztek Szlovéniából és Lengyelországból is.

A Kiten városában megszervezett Balkan Folk Fest-re elsőként a legregebbi folklór egyesület utazott el, a szanádi Vuk Karadžić. Összesen huszonnyolcan vettek részt a fesztiválon, Savin Nada az egyesület művészeti vezetőjének és koreográfusának vezetésével. Az egyesületi tagok kétszer léptek fel, először a már említett városban, másodszor pedig Primorsko városában. Vendégeskedésük július 7-étől 15-éig tartott.

Bulgáriába való utazásuk előtt a Szent Száva Művelődési Egyesület tagjai, az egész néptánc és énekar, több mint harmincan, Bujanovácon lépett fel, július 12 és 13 között, és már a következő napon a Bulgáriában

vendégeskedő egyesületekhez csatlakoztak, ahol szintén kétszer léptek fel, Kiten és Lozanez városokban.

Érdekes megemlíteni, hogy a kiváló benyomások mellett, a házigazda állam kiváló vendéglátása mellett, az egész fesztivál megszervezéséről alkotott nagyszerű vélemény és kiváló benyomáson túl, a hazai művelődési egyesületeknek sikerült együttműködési szerződésről megállapodni más művelődési egyesületekkel.

Már augusztus 22-én Csókán fog két napig vendégeskedni a bujanováci Kolo Művelődési Egyesület, a csókai Szent Száva Művelődési Egyesület meghívására. A szanádi művelődési egyesület hasonló együttműködési szerződést kötött a kovilji művelődési egyesülettel.

A Szent Száva ének- és folklór egyesület Szent Gábor Arkangyal napján, a csókai pravoszláv templom ünnepén, július 26-án egy kiváló műsorral lépett fel. Pozitív energiával feltöltődve a bulgáriai vendégeskedés után újult erővel folytatják munkájukat.

Gratulálunk!

Dura Stanojević

ДАНИ ЕВРОПСКЕ БАШТИНЕ

Већ четири године се у градовима и општинама широм Републике Србије одржавају „Дани европске баштине“, у организацији и заједничкој акцији Министарства културе и Савета Европе и Европске заједнице, па тим поводом ове године позивају и нашу општину да узме учешће у овом значајном програму, промовисањем културне баштине Републике Србије као дела заједничког наслеђа европских народа.

Као земља чланица Савета Европе, Србија има обавезу да својим учешћем допринесе промовисању културне разноликости Европе. Током септембра, када се манифестација одржава у целој Европи, двадесет милиона грађана Европе користи прилику, учествувањем у различитим културним програмима, да се упозна са сопственим, односно европским културним наслеђем.

Ове године у септембру, у оквиру представљања Србије комитетом министара Савета Европе, одржаће се Централна европска прослава „Дани европске баштине“ у организацији Министарства културе РС и Града Београда. Поред програма у Београду – граду домаћину, очекује се да се манифестација одржи и заживи и у нашој општини, у културној установи у Чоки.

Прошле године је у манифестацији учествовало двадесет и пет градова и општина са преко седамдесет хиљада посетилаца.

Од 1999. године, слоган манифестације је „Европа-заједничко наслеђе“, а сваке године Министарство културе РС у сарадњи са Саветом Европе бира тему која диктира садржај програма и ставља акценат на један другачији однос према наслеђу. Прошле го-

дине тема је била „Дрво“, а ове године тема је „Реке, путеви наслеђа“

Поред одређеног координатора за општину, свака месна заједница треба да именује свог координатора и да ствара сопствени културни програм којим ће наступити (за сада) предвиђеног 28. септембра у Дому културе у Чоки, у складу са својим могућностима и задатом темом.

Имамо реку, имамо пут, иако трновит, а имамо и богато културно наслеђе. Одувек смо били део Европе. Стога се надам да ће и наша општина учествовати у овом значајном програму. А неко је већ негде написао: „Културе никад доста.“

Спремимо се, септембар је ту пред нама.

Бура Станојевић

ЧОКАНСКИ ПАРК ЈЕ ЛЕП

КРПЕЉИ – ПРОЛЕЋНО ЛЕТЊА ОПАСНОСТ

Најчешћа реченица је управо насловна, која се ових летњих дана може чути од многобројних грађана Чоке. Овај драгуљ природе чоканске општине, нажалост и једини, недалеко од неуредне железничке станице, служи грађанима Чоке да га чувају и уживају у њему шетајући и проводећи слободно време.

Чување затеченог стања, обезбеђење услова за стални развој, унапређење садржаја за туристичке посете и изучавање развојних фаза представљали су основу за израду пројекта обнове Чоканског парка од стране Јавног предузећа за грађевинско земљиште, комуналне делатности и путеве општине Чока.

Дрвне врсте: хрст, јавор, јасен, брест, јапански багрем, западни копривић, дивља трешња, дивљи кестен, јела, црни бор и друге, свеукупно чине природно богатство на површини од 5,5 хектара које се мора очувати и унапредити.

Програм заштите и развоја заснован је на концепту трајног развоја, пре свега, аутохтоних врста и побољшања њиховог стања у погледу структуре и квалитета у складу са затеченим стањем, отпочет је 2006. године и већ даје изванредне резултате.

– Улепшавање и унапређење зелених површина цвећем и новим дрвним засадама јесте жеља и обавеза нашег предузећа и у том смислу очекујемо помоћ свих грађана да затечено и унапређено стање сачувамо, како би будућим генерацијама оставили Чокански стари парк који ће бити баш леп. – рекла је госпођа Душанка Рајић директорица Јавног предузећа за грађевинско земљиште, комуналне делатности и путеве општине Чока.

Лепим и топлим данима сви осећају потребу да изађу у природу, међутим, потребна је велика опрезност. Мере предострожности, у циљу одбране од крпеља и других паразита, су неопходне. Крпељи су паразитске животињце и веома опасани преносници заразних болести, од којих неке могу имати и фаталан исход.

Најопаснија је лајмска болест, која се лечи без последица само у раној фази. Крпељи поједнако «воле» и људе и животиње. Станишта су им: шуме, високе траве и жбунасте вегетације, са којих «скачу» на животиње и људе који пролазе. Највећу опасност представљају у пролећним и летњим месецима.

Редовне пролећне акције запрашивања и сузбијања крпеља у насељима општине Чока не могу постићи жељени циљ уколико се не понављају неколико пута узастопно.

Нажалост, променљиво пролеће и летње време представља велику препреку јер јача киша готово да анулира и најуспешније запрашивање.

Препоручује се грађанима да не покушавају сами да се одбране од ових крвопија. Потребно их је уочити пажљивим прегледом, и одмах се јавити лекару.

Запрашивање чоканског парка је обављено, како смо обавештени од наше саговорнице, уочи првог маја и по речима лекара Дома здравља у Чоки, за сада, срећом, нема пријављених случајева удода крпеља.

М.Ч.

AZ EURÓPAI ÖRÖKSÉG NAPJAI

Már négy éve Szerbia városában és községeiben megtartják az Európai Örökség Napjait. Az eseménysorozatot a Kulturális Minisztérium, az Európai Tanács és az Európai Közösség szervezi, így az idén a mi községünket is felkérték, hogy vegyen részt ebben a jelentős programban, melynek célja Szerbia örökségének ismertetése, hiszen egy közös európai örökség szervezője.

Mint az Európai Tanács tagja, Szerbia is köteles részvételével hozzájárulni Európa színes kulturális örökségének bemutatásához. Szeptember folyamán, hasonló események zajlanak Európa egész területén, közel húsz millió európai polgár ismerkedik meg saját, illetve más európai ország kulturális örökségével.

Ez év szeptemberében, Szerbiát az Európai Tanács miniszteri bizottságá-

nak mutatják be. Ezen bemutató keretén belül lesz egy Közép-európai ünnepség „Az Európai Örökség Napjai”, melyet a Szerb Kulturális Minisztérium és Belgrád városa szervez. A belgrádi program mellett, remélik, hogy hasonló eseménysorozatok lépnek életbe más városokban és községekben is, így Csóka művelődési intézményeiben is.

1999 óta az eseménysorozat jelszava „Európa – közös örökségünk”, ezen kívül a Szerb Kulturális Minisztérium az Európai Tanáccsal együttműködve kiválaszt egy témát, mely meghatározza az eseménysorozatok domináns elemeit illetve hangsúlyt fektet a közös örökséghez irányuló más hozzáállásra. A tavalyi téma a „Fa” volt, az idén pedig „Folyókák, utak öröksége”.

Amellett, hogy a községünkben ki-neveznek egy központi koordinátort,

minden helyi közösségnek is ki kell neveznie egy saját vezetőt, valamint össze kell hogy állítson egy saját kulturális programot, mellyel fellép az egyelőre szeptember 28-ra tervezett központi műsoron a csókai Művelődési Otthonban. Természetesen a megadott témához kell, hogy kötődjön a program, de azt mindenki saját lehetőségeihez képest dolgozhatja ki.

Van folyókák, vannak utaink, igaz azok nem mindig símák, mégis a mieink, de elsősorban van jelentős és gazdag kulturális örökségünk. Mindig is Európa része voltunk. Ezért remélem, hogy községünk is részt vesz ebben a jelentős eseménysorozatban. Valaki pedig már elíttem is leírta: „Művészetből sohasem elég”.

Készüljünk, közeleg a szeptember.

Dura Stanojević

ODRŽANI CHART DAYS 2007.

У организацији Културно Образовног Центра „Чока“, у периоду од 26.-30. јуна, по шести пут су одржани чокански дани културе, популарног назива „Chart Days“.

Ова културна манифестација се у помунутом периоду одвијала у Дому Културе у Чоки, са почетком у 17 часова, а организатори су се и ове године потрудили да у програм уврсте уметнике и људе склоне уметности и културном раду, који су нам дошли из разних крајева, па и из иностранства.

Чокански дани културе су започели отварањем изложбе икона, изузетних рукотворина нашег

суграђанина, господина Саве Штеванова, а настављени су културним и фолклорним програмом у ком су учествовали К. Д. „Takatch Rafael“ из Падеја, К.У.Д. „Свети Сава“ из Чоке, А.П.Д. „Orpheus Theater“ из Чоке, Дечији и омладински драмски студио градског позоришта Бечеј, Драмски студио „Атеље младих“ из Панчева, К.У.Д. „Вук Караџић“ из Санада, Гргић Милан са комедијом, из Мужље, дечја представа из Мале Пијаци, Оперете у извођењу пензионера Чоке, К.У.Д. „Мора Ференц“ са мешовитим хором из Бордања у Мађарској, који су више пута гос-

товали у Чоки, а такође и били домаћини нашим културним друштвима, а читаву манифестацију је затворило позориште „Ozora Agrad“ из Кањиже, представом „Односи“.

Улаз је био бесплатан за читав програм, али та чињеница на жалост није омасовила овогодишњи „Chart Days“

Сви учесници ове традиционалне културне манифестације су задовољни пријемом код малобројне публике, али задовољство је било обострано и то је најважније, јер културе никад није доста.

Бура Станојевић

BEFEJEZŐDÖTT A 2007-ES CHART DAYS

A Csóka Művelődési és Oktatási Központ szervezésében, az idén már hatodik alkalommal szervezték meg a csókai művelődési napokat, közismert néven a Chart Dayst június 26-a és 30-a között.

E művészeti történések a már fent említett periódusban zajlottak a csókai Művelődési Házban, minden nap 17 órai kezdettel. A szervezők az idén is igyekeztek minél több művészt illetve művészetet kedvelő személyt bevonni a programba, nem csak hazánk tájairól, de külföldről is.

A csókai művészeti napok eseménysorozat egy ikon- kiállítással kezdődött. A csókai Števanov Sava úr kitűnő alkotásainak gyűjteményét tekinthette meg a közönség. Az es-

emények művészeti és népművészeti programokkal folytatódtak, melyen részt vettek a padéi Takatch Rafael Művelődési Egyesület, a csókai Szent Száva Művelődési Egyesület, a csókai Orpheus Theater Amatőr Színjátszó csoport, a becsei városi színház Gyermekek és Ifjúsági Dráma Stúdiója, a pancsovai drámai stúdió, a szanádi Vuk Karadžić Művelődési Egyesület. Egy vígjátékkal lépett fel a muzslyai Grgić Milan, láthattuk egy kispiai csoport gyermek-színarabját, operettek adtak elő a csókai nyugdíjasok, fellépett a Móra Ferenc Művelődési Egyesület a bordányi vegyeskórusral együtt. Ezek a magyarországi vendégek már több ízben álltak a csókai színpadon, illetve többször lát-

ták vendégül a csókai művelődési egyesületeket. Az eseménysorozatot a kanizsai Ozora Árpád Színház előadása zárta, a Kapcsolatok című drámmal.

A belépés minden előadásra ingyenes volt, de még ennek ellenére is kevés csókai nézte meg az idei Chart Days színes programját.

Minden résztvevője ezen hagyományos művelődési napoknak elégedettségét fejezte ki, hiszen nagyszerű viszhangot váltott ki minden előadás a közönség soraiban. A résztvevők és a közönség is egyhangúan osztozik azon véleményen, mely szerint „művészetből sohasem elég”.

Dura Stanojević

PRÓBAIDŐ AZ EROTIKUS NÉPMESÉK VILÁGÁBAN

Az erotikus népmesék világa néha obszcén, néha kirívó, csipkelődő elemei arra adnak következtetést, hogy vidékünkön talán ez, egy egyedüli megnyilvánulása az egyszerűbb emberek mindennapjainak, gondolva itt a parasztleányek beszélgetésére a pajtában, fiatal menyecskék és legények kacérkodásának, vagy éppen templomba járás rózsafűzért morzsolgató nénikék beszédjére, mely témáikat illetően természetesen a klérus rejtett, titkos viszonyairól valamint egyéb testi testi megnyilvánulásairól valamint prüdségéről is szólnak. Ezen a táj-jelleggel bíró népi beszédek összegyűjtője a zentai Prim. Dr. Búrany Béla, kinek neve és munkássága polihisztorként való emlegetése mindenki számára már jólismert.

Számos népmesét gyűjtött az Észak-bánsági régiókból de legtöbbjüket Csókáról. Hallatlan élmény és témagazdagsága bizonyítja annak, hogy ezen a vidéken egyedülálló képviselői joggal bírnak az erotikus témák, mert hát mivel tiltott vagy inkább a felszín alatt szóllaltak meg eddig.

Sokadik könyvében mintegy európai, egységes lexikonként összegyűjtötte ezeket és kiadta, Mé' pirok a golya csőre-címmel.

A doktor úr könyvbemutatójának előadásán ott volt a csókai Borka Sándor népmesemondó is, kivel az alábbi interjú készült.

Hogyan kell az erotikus népmeséket mesélni, úgy hogy azt minden ember megértse?

– Úgy ahogy van, egy az egyben, ahogy az tényleg van, semmi kifordítás semmi finomítás, eredeti nyelven! – kezd hozzá a hatvanhét éves Sanyi bácsi mondókájának, – Tudnia kell, hogy a népmesék világában legyen az tündérmese, vagy a vulgárisabbjai közül, annak nincs semmi értelme, ha kipontozzuk azokat a helyeket vagy félremagyarázzuk, elferdítsük, hogy az úri népek is megfeleljen. Gyakran az úri nép éppen az a réteg, akik ledobva minden nagyzási hóbortot szomjazza ezeket a prüd, vulgáris dolgokat. Épp Búrany doktor Úr szegedi előadásán történt meg, hogy az előadás kezdetén megkérte a hallgatóságot, a városi elitet, nyakendős, nagyesztélyis társaságot és hogy akik nem vevők az ilyen dolgokra, irritálja a fülüket, hagyják el a termet. Csodák csodájára mindenki ottmaradt... Ebből is látszik, hogy őket is érdekli a „téma”.

Az e fajta „műfajok” nemigazán megszokottak, sokan nem nézik ezt jó szemmel. A tévében is látunk dolgokat, néha a gyerekek végezt kitarjuk pl. a testiséget. Nemhiába van a 18-as karika, már ott ahol erre hangsúlyt fektet a televíziós csatorna menedzsmentje. Noha az eredeti mű akkor eredeti ha azt úgy ejti ki az ember ahogy van, megszületett, vagy éppen ki vannak találva. E vidéken is úgy adják elő ahogy azt az eleiktől hallották és továbbadják.

Hogyan kezdődött mind ennek a tanulása ?

– Először 16-18 éves korom tájékán kolegáimtól tanultam inas

Beszélgetés Borka Sándor csókai népmesélővel

koromban. Nagybecskerekén voltam egy internátusban, kereskedelmi iskolába jártam, ott voltak olyan fiatalok akik ezeket terjesztették. Először vicc formájában mentek, majd később lett a népmese. Vilányoltás után aki éppen elragadta a szót az mesélt. Néha már-már veszekedtünk ki is meséljen tovább.

Debellácsról volt egy barátom, ő tudta a legtöbbet. Amikor Csókára kerültem 1963-ban, apósomnak ment ez a dolog, aki a doktor úrral jóban volt, tartotta a kapcsolatot s még az esküvőjére is meghívta. Tőle is sokat átvettem. Dr. Búrany első köteleiben is szerepelnek ezek a mondókáim és most ebben a nagy könyvben is megjelentek. Bármi társaságban vagyunk általában én vagyok a porondon. Kicsit tartottam, hogy vannak idős személyek, akik majd fintorognak erre, de nem volt senki sem szégyenlős. Úgyhogy kiadtam minden „tudományomat”, amit tudtam!

Volt-e valamikor problémája ezen népmesék meséléséből?

– Egyet sajnállok, hogy a Móra Ferenc ME 25 éves fennállását ünnepeltük pár éve. Felkértek, hogy én is előadjak valamit, és vezessem a műsort. Összeállítottam pikáns dolgokat is. A templomos nővér, aki a kórust vezette, neki nem imponált. Azóta is nemigazán barátokozunk, a feleségem azért eljár a kórusba de én valahogy nem vagyok olyan jóhiszemű egyén a vallás terén, noha eljárak a nagyobb misékre de a feleségem az, aki állandóan oda jár. Én akkor ott nem akartam senkit sem megsérteni. Ez a mi folklórnkban van, nem lehet letagadni. Vagy csináljuk, vagy nem csináljuk. Ha kifordítjuk a szöveget akkor annak nem lesz semmi érdekessége, hangulata, értelme.

Vajon a fiatalok mennyire fogékonyak hozzá?

– Érdekesmód az ilyen dolgokra valahogy mindenki érdekelt legyen az öreg vagy fiatal. Minden generációban van fogékonyak rá. Hatvanhetedik évemet fejezem be a napokban... látom hogy a fiatalok is többet tud mint mi, csak hogy van-e mersze hozzá az már más kérdés.

Például, látom az unokámon, hogy odaszalad hozzám és lelkesen mutogatja, hogy „nézd tata mit vettem fel a mobiltelefonomra”, én meg megtoldtam még egy versszakkal. Kérdezi hogy honnan tudom, hát ez van. Ő is fogékony rá csak az a baj, hogy a feleségem erősen vallásos családból származik, így ő nem nézi jó szemmel, én meg Zentán azért is mindjárt a pappal kezdtem meg a gyónással.

Ha azt nézzük, mindenki megharagudhatna, mert van sok rendőrvice is, azoknak is van olyan csattanója hogy csak no.

Arról én nem tehetek hogy így vannak a folklórnkban leírva, – csupán csak elmesélem.

Leszűrve konzekvenciát, megállapítható, hogy nem fognak kihalni a népmesék, és az erotikusabbjai sem erről a vidékről-bizzunk benne.

Az erotikus népmese próbaideje tehát lejárt és mindennapos életünk részévé vált. Nem kell szégyenkezniük rajtuk, csupán megmosolyognunk őket, vagy egyszerűen jól nevetni rajtuk egy kellemes délutáni vagy esti önefedt kikapcsolódás és egy baráti társaság mellett.

UG

РАЗГОВОР СА ШАНДОРОМ БОРКА, ПРИПОВЕДАЧЕМ НАРОДНИХ ПРИЧА

Еротске народне приче су распрострањене, нарочито у нашој заједници. Многи ће се противити овој изјави, међутим др Бела Бурањ, познати фолклориста, сакупио је многе народне приче, нарочито са територије наше општине, што нам указује на чињеницу да су еротске приче и те како постојале и до данас опстале у сећању народа. Презентација књиге Беле Бурањ је одржана у Сенти, а на тој презентацији је Шандор Борка из Чоке испричао публици неке од тих прича.

„Еротске народне приче се морају приповедати на начин на који су оне живе у сећању народа, а данас, како су оне написане. Не могу бити измењене само да би одговарале широј публици. Свака измена утиче на причу, најчешће на негативан начин, а прича у том тренутку изгуби смисао. Које се не свиђа, не слуха. Приповедање сам почео још као ученик, у Зрењанину. Кад сам се доселио у Чоку 1963. године, многе приче сам научио од таста, који је већ тада познавао Белу Бурањ. У његовим књигама се

налазе моје прве приче, а до данас се с времена на време појављују у разним издањима. Једном сам у животу имао сукоб са „публиком“ због оваквих прича. Позвали су ме на свечани јубилеј Културно Уметничког Друштва Мора Ференц, пре неколико година. Замолили су ме да водим програм и да, наравно, испричам понеку карактеристичну причу са овог подручја. Часна сестра је негодовала због тих прича и до данас се наша сарадња није побољшала. Наравно, ја никада никог нисам хтео да увредим својим причама. Те приче су део наше традиције, део нашег фолклора. На жалост, младе људе не интересује овај део наше традиције у довољној мери. Наравно, и они воле да их саслушају, али их нико не препричава, не чува и не записује за наредне генерације. Међутим, док постоје љубитељи народне традиције и баштине, као што је др Бела Бурањ, ове приче ће опстати, а ми, уместо да их се стидимо, требало би да их препричавамо у добром друштву, да их се сећамо, да их не заборавимо.

У.Г.

NYUGDÍJASOK SPORTTALÁLKOZÓJA

A kilencedik nyugdíjas sporttalálkozót július 21-én, szombaton tartották meg Adán. A népes találkózón több mint 200 nyugdíjas vett részt Adáról, Csókáról, Zentáról, Kanizsáról, Temerinből, Topolyáról, Oroszlámosról, Moholról és Törökkanizsáról.

A találkozó célja nem más, mint hogy folytatódjon a hagyománya egy olyan eseménynek, ahol időnként, kötöttségek nélkül találkozhatnak a nyugdíjasok, felújíthatják, megerősíthetik kapcsolataikat, de új ismereteket is köthetnek.

A találkozó fő eseményei a horgászverseny, pikádó-, preferánsz- és sakkmezmérettetések voltak. Az Adán összegyűlt 200 nyugdíjas

közül 38-an a csókai Nyugdíjas Egyesület tagjai voltak, kiket Borka Sándor és Čvorak Svetozar vezettek. Habár az ilyen találkozókon érhető okok miatt, nem az elért eredmények számítanak, mégis érdemes megemlíteni, hogy a csókakiak több elsimerést és oklevelet gyűjtöttek be a pikádóban, preferánszban és a horgászversenyen elért eredményeik miatt.

A már hagyományossá váló adai esemény legértékesebb mozzanata az együttműködés erősítése és elmélyítése a napról napra nagyobb tagsággal rendelkező nyugdíjas egyesületek között.

Cs.S.

СПОРТСКО ДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА

Спортски сусрет пензионера, девети по реду, одржан је у Ади, у суботу 21 јула. Био је то масовни скуп више од 200 пензионера из Аде, Чоке, Сенте, Кањиже, Темерина, Бачке Тополе, Банатског Аранђелова, Мола и Новог Кнежевца

Овим окупљањем настављена је традиција којом је циљ да се одржавањем, повремено неоправезни контакт, обнове и учврсте али и заснују нова познанства и пријатељства.

Главни садржај сусрета била су спортска надметања у риболову (пецање), пикаду, преферансу и шаху. Окупило се у Ади више од 200 пензионера, од чега чак 38 из

чоканоског Удружења пензионера које су предводили Шандор Борка и Светозар Чворак. Иако у овим сусретима и спортским надметањима, сасвим разумљиво, нису били примарни циљеви велики резултати и победе, у Чоку је донето неколико признања у виду диплома за пласман у пикаду, преферансу и пецању.

Најлепше и највредније и овог пута доживљено у Ади, што сада већ добија традиционалне карактеристике јесте продубљивање и учвршћивање сарадње, сваки даном све масовнијих пензионерских удружења.

Ч. Ш.

ПРИПРЕМЕ АКТУЕЛНИХ И БУДУЋИХ РЕПРЕЗЕНТАТИВАЦА У СТОНОМ ТЕНИСУ

У Бањи Кањижа се од 30. јула до 5. августа одржао први део припрема сениорског тима стонотенисерки, које се, заједно са својим тренером, селектором Золтаном Меликом, спремају на пут на далеки Тајланд, на Универзијаду. У кратком и срдачном разговору са господином Меликом, као и са прослављеном чоканском стонотенисерком, Анамаријом Ердели, сазнали смо на који начин се припремају, какви су услови о самим припремама, као и оно најважније – шта очекују на предстојећој Универзијади у Бангкоку.

Тренер Золтан Мелик на пут води четири репрезентативке, и то две Чоканке – Анамарију Ердели и Еву Тапаи, као и Сенћанке Габријелу Фехер и Марту Теке. Ово је уводни део припрема, које су свакако предвиђене за летњи период, а поготову су репрезентативкама добро дошле уочи тешких окршаја на Универзијади, нагласио је Мелик. Девојке су дошле на припреме углавном у слабијој форми, па су тренинзи у овом, првом делу, били изузетно тешки и напорни. Наиме, стонотенисерке су тренирале и по пет сати дневно, стони тенис 3.5 до 4 сата, а те тренинге су пратили и кондициони тренинзи, од по сат времена. Међутим, у лепом амбијенту и одличним условима, ове припреме нису пале тешко најбољим државним стонотенисеркама. Утисци целе екипе, како играчица и тренера, тако и спаринг партнера (Милош Савић, Тимеа Тапаи и Милорад Глишић – овде и у својству помоћног тренера) јесу да је квалитет тренирања најбољи у Кањижи, и да ће се после Тајланда овде одржати и други део припрема.

На питање шта се може очекивати од наших репрезентативки на Универзијади, Золтан Мелик је рекао: „Не очекујемо медаљу, али ће Универзијада у Бангкоку пружити могућност да се стекну нова искуства и процени форма играчица. Оно што је изузетно важно, јесте да ће се девојке тамо такмичити у свим дисциплинама – појединачно и у паровима. Такође, ово је увертира за каснија такмичења. Почетком септембра нас чека Балканијада у Истанбулу, а

нешто касније и Отворено првенство Бугарске.“

Неколико реченица разменили смо и са Анамаријом Ердели, којој је одлазак на Универзијаду прво овакво искуство: „Никада још нисам била на Универзијади, али ме радује такмичење у свим дисциплинама. Припреме у Кањижи су квалитетне и напорне, будући да је сезона тек почела.“ Анамарија очекује, као и њен тренер, тешке окршаје у Бангкоку, јер је за очекивати доминација Азијаткиња, али ће, као и њене другарице из репрезентације, дати све од себе. „Успех би био улазак у 16, а нарочито – улазак у 8 најбољих на турниру.“

За време трајања припрема женске репрезентације, у Бању су позвани и најталентованији стонотенисери и стонотенисерке из Војводине. Чокани могу бити поносни што се међу најбољима младим стонотенисерима нашло чак петоро наших малих суграђана. То су: Дороћа Хајнал, Николета Николић, Богларка Ленђел, Стефан Комлушан и Саша Думнић. Под стручним надзором стонотениских стручњака – Предрага Голића (председник стручне комисије Стонотениског савеза Војводине), затим селектора кадета Николе Лупулеску, као и двојице тренера – Жарка Закића и Небојше Стеванова, 22 деце из војвођанских

клубова су се десет дана дружила, уживала, али пре свега врло напорно радила и тренирала. Селектор кадета, Николае Лупулеску, рођени брат једног од најбољих југословенских стонотенисера свих времена, Илије Лупулеску, срдечно је изашао у сусрет жељи играча овог извештаја и пренео читаоцима „Чоканске хронике“ утиске са ових припрема: „Овде су окупљени најбољи и најталентованији млади стонотенисери и стонотенисерке Војводине, узраста 1993 – 1996. Са њима се ради три пута дневно. Два тренинга су стонотениска, а један је кондициони. Иако су тренинзи врло напорни, деца не показују умор, што је за сваку похвалу. Она су из својих клубова стигла припремљена.“ Тренер Лупулеску наглашава да су ове припреме само увод и смерница даљем раду и напретку младих стонотенисера у њиховим, матичним клубовима. Поред ових, војвођанских припрема, подмладак државног стоног тениса очекују и савезне припреме.

На питање какви су му утисци о Чоканима, Никола Лупулеску каже: „Чока је гигант у женском стоном тенису. Последњих година, поред женског, јача и школа мушког стоног тениса. Посебно истичем двојицу дечака – Сашу Думнића и Стефана Комлушана, који важе за најбоље у својој генерацији у држави. Девојчице су такође на веома високом нивоу. Врло сам задовољан њима и очекујем да израсту у праве професионалце.“

Најзанимљивији разговор био је са нашим младим надама. На питање – шта им се највише допада на припремама, одговори су били различити, али једно је заједничко – „Друштво овде је супер!“. Дороћа Хајнал се прва јавила за реч, и додала да се осећа врло лепо и да је веома задовољна тренинзима, иако су тежи од оних у клубу. Стефану Комлушану се такође свидео рад на тренинзима, као и смештај, а Богларка Ленђел је рекла да она највише ужива у купању у базену. Николета Николић је задовољна разноврсношћу игре са својим спаринг – партнерима на припремама, јер јој игра са њима омогућава упознавање са различитим стиловима у стоном тенису, нарочито јер су другачији од оних којим играју њени клупски другари. Будући да дечаки Саша и Стефан за неколико дана путују у Шведску, где ће учествовати на тамошњем турниру ТОП 16, ове припреме ће сигурно имати утицаја на њихов учинак тамо.

На крају овог прелепог и занимљивог поподнева, пожелели смо нашим садашњим, а надамо се и будућим репрезентативцима, пуно успеха и среће на свим предстојећим турнирима. Међутим, оно што је још важније – задовољство је било видети колективни дух и лепоту другарства, нарочито међу младим стонотенисерима, јер – то је оно што спорт чини лепим.

М.Г.

ОТПОЧЕЛЕ ПРИПРЕМЕ ЧОКАНСКИХ ФУДБАЛЕРА

На стадиону фудбалског клуба „Чока“, 11. јула, обављена је прозивка пред почетак припрема за такмичарску 2007/2008. годину у Подручној лиги Суботица.

Да управа клуба ништа не препушта случају, показује податак да се тренеру Живку Зецу за почетак базичних припрема јавило укупно 28 играча: голмани Радован Закић, Кристијан Закић, и Марко Милитаров, играчи одбране: Игор Тевденић, Дејан Закић, Слободан Вујић, Станко Олушки, и Фекете Корнел, везни играчи: Жељко Ђуза, Горан Живанов, Нинслав Николин, Груја Стефанов, Белец Атила, Никола Миланов, и Саша Бугарски, као и нападачи: капитен Новица Драгољевић-Ноле, и Александар Давидов.

На почетак припрема су се одазвали и новопридошли играчи, а то су: голман Андрушко Ласло (Сента), играчи одбране: Дамир Бећировић (Обилић-Нови Кнежевац), Шеვენхази Ален (Слога-Остојићево), Калмар Роберт (Тиса-Падеј), и Марко Булајић (у Чоку се вратио из ФК „Потисје“ Кањижа), везни играчи: Фекете Кристијан (Сента), Липтаи Атила (Тиса-Падеј), Мартоноши Лори (АФК-Ада), играчи у нападу: Пири Ото (у Чоку се вратио из ФК „Тиса“ Адорјан), Милорад

што се тиче високог пласмана ове екипе у Суботичкој лиги. Овом приликом апелујем и позивам све људе који то могу, а пре свега локалну власт, да максимално помогну фудбалском клубу и приуште нама грађанима и навијачима да и у Чоки гледамо квалитетан фудбал – казао је господин Живко Наумов највернији и најстручнији навијач Чоке и један од најбољих голмана које је чокански фудбал имао.

– Првенство нам почиње 26. августа, што значи да имамо шест недеља и ако одзив играча на тренинзима буде овакав као на почетку припрема, преостаје довољно времена да спремни уђемо у првенство. Ове такмичарске године планира се реформа фудбалских лига у Србији и предстоји нам велика борба за пласман од 1-8. места, која гарантују опстанак у Подручној лиги. Наш клуб, као и већина спортских организација, кубури са новцем, те целокупне припреме одрадити у Чоки. Такође су нам у плану и припремне утакмице али искључиво са екипама из околних и ближих места – рекао је тренер Живко Зеца.

Управа клуба чини велике напоре да обезбеди и едукује довољан број тренера за млађе селекције и да формира кадетску екипу која ће играти пред-

Кнежевић (Славија), и Дане Раданов (Обилић-Нови Кнежевац)

Оправдано су изостали: Марко Николин (везни), Чанади Иштван (одбрана), Богнар Жолт (везни), Пап Иван (везни) и Недељко Терзин (везни).

Исписницу за одлазак из клуба затражили су браћа Закић, Дејан у ФК „Потисје“ Кањижа а Кристијан тражи клуб у који ће отићи.

Због укидања двојних регистрација, од такм. 2007/2008. године, Радојица Потпара неће играти за Чоку.

– Овако велики одзив играча за почетак припрема, које спадају у најтеже и играчима најнемилије, не памте ни најстарији чокански навијачи. Милина је видети те младе људе и у толиком броју да се баве фудбалским спортом који је многи, као и мени, незаменљив и најлепши на свету. Као старији човек имам каде и увек сам на стадиону Чоке, па пратим сва збивања. И ако се поутру дан познаје, велики сам оптимиста

М.Ч.

„СЛОГИН“ МЕЂУНАРОДНИ РУКОМЕТНИ ТУРНИР

Даљина у километрима и овај пут је доказала да ништа не значи. Наиме у Остојићеву је последњег петка у месецу јуну одигран међународни турнир у рукомету за девојке. Учествовало је четири екипе: Кикинда 2, домаћини из Остојићева – „Слога“ и девојчице из Македоније, рукометне школе „Кометал“ из Скопља које су имале две екипе. Одиграно је четири утакмице а победник је екипа „Кометал-1“. Жеља је управе клуба као и председнице госпође Мелинде Шеган да овај турнир пређе у традицију као и повратак „Слоге“ на српску рукометну сцену. Велику помоћ у организацији овог турнира пружила је СО Чока са Др Предагом Мијићем на челу, као и Мента Падеј, Сентела из Сенте, и велики број приватника из Остојићева и Чоке, МЗ Остојићево, коњички клуб из Остојићева. Колико је одушевљење родитеља, свим овим збивањем, видело се на вечери која је била спремљена након турнира јер су сви помагали и свако је имао своје задужење. На слогином бетонском рађа се опет и гаји велика љубав према рукомету и другарству као један леп начин да се деца удаље са улица и од лоших порока а са друге стране у здравом телу је и дух здрав, што је доказало у протеклих недеља дана десетозак девојчица.

Жена великог срца, госпођа Лела Маленчић Велков вођа рукометне школе „Кометал“ измамила је те вечери свима сузе јер је свом матичном клубу поклонила дрес са својим бројем, у којем је одигра-

ла своју последњу утакмицу.

–Моја каријера рукометне играчице завршила се 2004. године а те исте године почела сам са радом у рукометној школи. Дотака сам делић сна сваког спортисте једино нисам била на олимпијади јер су нас са авиона за Барселону вратили. Обишла сам Европу, свет али никада нисам заборавила одакле потичем. Имам среће јер је и мој супруг у рукомету разумемо се помажемо једно другом и стално се надопуњујемо. Овај на ш долазак је био радан јер смо имале тренинге и ја сам покушавала децу да научим нечему или погрешно да исправим. Само лепим се нешто може постићи, виком, псовкама или ружним речима ништа. Немам тренерску школу, али је она која ја поседујем школа паркета. У осточићевачком клубу има доста талентованих девојчица само треба пуно радити са њима. Пожелела сам им да бар три од њих обуку дресове српске репрезентације. Ја сам им свој поклонила јер сматрам да му је место овде одакле сам ја. - Лела Маленчић Велков

Овог пута је Лела обрадовала слогине најмлађе доневши им мајице, а свака девојчица породично код које је била смештена поклонила је сат са налепницом „Кометала“

Лела је спојила добро са корисним и ради добро оно што воли. Њена величина је у њеној једноставности, несебичности и у томе што стално истиче одакле је а на нама је остало да се још више трудимо да и ми нашу децу приволимо нечему лепом. Д. Ђ.

MEGKEZDŐDÖTT A CSÓKAI LABDARÚGÓK ALAPFELKÉSZÜLÉSE

A Csóka labdarúgó klub stadionján, július 11-én tartották meg a névsorolást a 2007/2008-as szabadkai területi liga versenyeve előtti előkészületek megkezdése idején.

Hogy a klub vezetősége semmit sem bíz a véletlenre, látszik abból is, hogy az edzőnek Zec Živkónál az alapfelkészülésre 28 játékos jelentkezett: Zakić Radovan, Zakić Kristijan és Militarov Marko kapusok, Tevdenić Igor, Zakić Dejan, Vujin Slobodan, Oluški Stanko és Fekete Kornél védők, Đuza Željko, Živanov Goran, Nikolin Ninoslav, Stefanov Gruja, Belec Attila, Milanov Nikola és Bugarski Saša összekötő játékosok, a csapatkapitány Dragoljević Novica-Nole és Davidov Aleksandar támadók.

Az előkészületek előtt jelentkeztek az újonnan érkezett játékosok is: Andruskó László (Zenta) kapus, Bećirović Damir (Obilić- Törökkanizsa), Sövényházi Alen (Sloga-Tiszaszentmiklós), Kalmár Róbert (Tisza-Padé) és Bulajić Marko (a kanizsai Potisje FK-ból tért vissza Csókára) védők, Fekete Krisztián (Zenta), Liptai Attila (Tisza-Padé), Martonosi Lóri (AFK-Ada) összekötő játékosok, valamint Piri Ottó (az adorjani Tisza FK-ból jött vissza Csókára), Knežević Milorad (Slavija) és Radanov Dane (Obilić-Törökkanizsa) támadó játékosok.

Igazoltan maradtak távol a névsorolásról Nikolin Marko (összekötő játékos), Csanádi István (védő), Bogán Zsolt (összekötő), Pap Ivan (összekötő) és Terzin Nedeljko (összekötő).

Senki sem kérvényezte a csókai klubból a távozást.

A kettős igazolásuk bevonása után, a 2007/2008-as versenydényről Potpara Radojica nem játszik a csókai csapatban.

– Ilyen nagy számban még soha sem jelentkeztek játékosok az előkészületek kezdetén, legalábbis még a legidősebb csókaiak sem emlékeznek ilyen érdeklődésre, hiszen ez a legnehezebb időszak a versenyszezonban, melyet a sportolók sem igen kedvelnek. Nagyon jóleső érzés fiatalokat ilyen nagy számban látni, hiszen nem csak számomra, de sok sportkedvelő számára is a foci a legszebb, legizgalmasabb sport a világon. Mint általában az idősebb embereknek, nekem is van elegendő szabad időm, amit legszívesebben a csókai sportpályával töltök, így figyelemmel követhetek minden eseményt. Ha igaz amit mondanak, hogy a reggel határozza meg a napot, akkor azt kell mondanom, hogy optimista vagyok, és bízom a csapat jó eredményében a szabadkai ligában. Ez

alkalommal felhívom mindenki figyelmét, mindazokét akik tudnak segíteni, elsősorban a helyi hatalmi szerveket, hogy tegyenek meg mindent és segítsék a labdarúgó klubot, mert csak ez által nézhetnek a szurkolók minőséges mérkőzéseket. – nyilatkozta Naumov Živko, Csóka egyik leghűségesebb és legszakértőbb szurkolója, az egyik legsikeresebb kapus, aki valaha is a csókai futball-csapatban játszott.

– A bajnokság augusztus 19-én kezdődik, ami azt jelenti, hogy még öt hét áll előttünk és ha a játékosok ilyen nagy számban jelennek meg az edzéseken, mint az előkészületek elején, biztos vagyok benne, hogy lesz elég időnk alaposan felkészülni az előttünk álló idényre. Ebben a versenyévdában tervezik megreformálni a labdarúgó ligákat Szerbiában, így kemény harc előtt állunk, annak érdekében, hogy megszerezzük az 1-8. helyezést, amely garantálja a területi ligában való megmaradást. Mivel a mi klubunk is, akárcsak a legtöbb sportegyesület küszködik az anyagiakkal, így a teljes előkészületet Csókán tartjuk meg. Természetesen több gyakorolási mérkőzést is terveztünk, de csak a közelben lévő csapatokkal szemben. – mondta lapunknak Zec Živko, edző.

A klub vezetősége nagy erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy biztosítsa, felkészítse a megfelelő számú edzőt az utánpótlás nevelésére és hogy létrehozzanak egy kadét csapatot, amely az első csapat előmérkőzésein játszhatna. Ez a gondolkodási mód tükrözi a legjobban, hogy a klub komolyan veszi a sport jövőjét. Ezen elképzeléseket tükrözi két projekt megvalósítása: az Open Fun Football School és a From Football to Food Ball, melyek már jelentős sikereket könyvelhettek el.

– A klub vezetőségére hárul az a feladat, mely a legnehezebb, de egyben az egyik legfontosabb is, mégpedig előteremteni az anyagi feltételeket egy ilyen nagy sportegyesület működéséhez. Kérésünkre már tartottunk egy munkatárgyalást községünk elnökével, Mijić Predraggal. A tárgyalás sikeresnek mondható, hiszen az elnökkel megértésre találtak gondjaink, így közösen létrehoztuk klubunk anyagi tervét, mely kielégíti úgy a versenyzők, mint a klub fejlesztéséhez szükséges igényeket a következő szezonra vonatkozóan. – hangsúlyozta Mijatov Dragan-Čačka, a klub vezetőségének tagja.

M.Čs.

A CSÓKAI NŐK ÚJRA ARANYÉRMET SZEREZTEK

A Vajdasági Rekreatív Sportszövetség valamint az olimpiai bizottság IX SORV szervezésében, az idén július 4-e és 8-a között Adán tartották meg a IX. Vajdasági Munkások Sport Olimpiáját.

Csóka községet a verseny rendezésében a Vajdasági Rekreatív Sportszövetség a tiszamenti régióba sorolta, ahova a következő községek tartoznak: Ada, Zsablja, Becse, Szenttamás és Zenta. Az olimpián való részvétel verseny- és minősítőciklusa négy évig tart minden sportnem tekintetében, míg az olimpia évében területi versenyeket rendeznek, amelyek győztesei jogot szereznek az olimpián való részvételre, a szervező köztség versenyzői természetesen közvetlenül bejutnak az olimpiai játékokra.

Ezen a kilencedik olimpián Csóka községet Csóka Község Önkormányzati Hivatalának női asztalitenisz csapata képviselte. A csapat tagjai: Naumov Gabriella, Oluški Gyöngyi, Király Iлона valamint a csapatvezető, Zakić Petar. A csapat ebben a felállításban részt vett az előző munkásolimpián is Topolyán, ahonnan aranyérmel tért haza. Naumov Gabriella az egyéni versenykategóriában a körzet legsikeresebb játékosának lett nyilvánítva, ezzel elnyerve a jelentős pénzjutalmat, melyet a Vajdasági Bank, mint támogató ajánlott fel. Az asztalitenisz, mint községünk legeredményesebb sportneme, az idei olimpián is az elvárásokhoz méltónak bizonyult és nem maradt el a siker. A csapat a kvalifikációs versenyektől kezdve a döntőig veretlenül bizonyult, egyetlen szettet sem veszített. A játékosnői szabályai a Davis-kupa szabályait követték. A döntőben a csókai

csapat az antalfalvai egészségház csapatával mérkőzött meg. Az antalfalvai csapat volt az egyetlen, melynek sikerült egy játszmát nyerni a csókaiak ellen, de ez sem volt elegendő, hogy veszélyeztesse az olimpiai aranyérmesek győzelmét. Egy olimpiai döntőhöz méltónak a csókaiaknak sikerült 3-1-es arányban győzedelmeskedniük. Így tehát Csóka Község Önkormányzati Hivatalának női asztalitenisz csapata nyerte el az első helyezést, a győztes serleggel, valamint az aranyérmel.

Az olimpia házigazdái az adai születésű kiváló kézilabdázók Sterbik Árpád és Galic Zita voltak. A játékosnői hivatalosan az Olimpiai Bizottság elnöke, dr Mijatović Milorad nyitotta meg, az üdvözlő beszédet pedig Ada

köztség elnöke, Ürményi Ferenc valamint a Tartományi Végrehajtó Tanács elnöke, Bojan Pajtić mondták el. Az ünnepi megnyitót a jelenlegi ifjúsági és sportminiszter, a környező községek meghívottjai valamint minden sportbarát vendég illetve a község lakosai tették jelenléttükkel még emelkedettebbé.

A házigazdák az olimpiai játékok idején művelődési eseményeket is szerveztek, több helyi művelődési egyesület lépett fel, ezzel iz biztosítva az olimpia résztvevőinek jó hangulatát.

A Tisza menti városban megszerzett munkásolimpián közel 2000 sportoló vett részt.

Zakić Petar

ЧОКАНКЕ ПОНОВО ЗЛАТНЕ

У организацији Савеза за рекреативни спорт Војводине и Олимпијског комитета IX СОРВ, одржана је IX Спортска олимпијада радника Војводине у Ади од 04. до 08. јула 2007. године.

Општина Чока према организационој шеми такмичења Савеза за рекреативни спорт Војводине уврштена је у Зону Потисје коју чине још општине Ада, Жабал, Бечеј, Србобран, и Сен-

та. Такмичарски односно квалификациони циклус за учешће на олимпијади траје четири године за сваку спортску дисциплину, а у години одржавања Олимпијаде организују Зона првенства где прваци Зона из појединих дисциплина директно учествују на Олимпијади, док домаћин аутоматски стиче право учешћа.

На овој деветој Олимпијади, општина Чока представљала је стонотениска женска екипа Општинске управе Чока за коју су наступали: Наумов Габриела, Олушки Ђенђи, Кираљ Илона и руководилац екипе Закић Петар. Ова екипа је такође учествовала и на претходној Олимпијади одржаној у Бачкој Тополи где је освојила олимпијско злато, а Наумов Габриела у појединачној конкуренцији је проглашена за најуспешнијег спортисту Зоне и освојила вредну новчану награду од спонзора Војвођанске банке Н. Сад. Стони-тенис као наш најтрофејнији спорт у општини и овог пута је оправдао очекивања и успех није изостао, Екипа је супериорно од квалификационих такмичења до финалних борби играла без изгубљеног сета, играло се по Девиз куп систему у два добијена сета.

У финалу екипу је сачекала екипа Дома здравља из Ковачице која је једина успела да узме партију која није била довољна да угрози Олимпијског шампиона

који је на крају славио са 3-1 у мечу који је доликовао једном олимпијском финалу. Тако је екипа Општинске управе Чока постала Олимпијски шампион у спорској дисциплини стони –тенис /жене/ и понела победнички пехар и златну медаљу.

Промотери Олимпијаде били су наши врхунски спортисти Арпад Штербик и Зита Галиц рукометаши поникли у граду домаћину.

Олимпијаду је отворио председник Олимпијског комитета Др. Милорад Мијатовић док је поздравни говор одржао председник општине Ада Ирмењ Ференц и председник ИВАПВ Мр. Бојан Пајтић. Свечаност отварања увеличали су актелна министарка омладине и спорта као и званичници околних општина и други гости пријатељи спорта и грађани општине домаћина.

Домаћин је за време одржавања Олимпијаде организовао и културно-уметничке садржаје од гостовања наших естрадних звезда до учешћа локалних КУД што је учесницима Олимпијаде у многоме помогло да се пријатно осећају у овом граду на обали Тисе.

На овој Олимпијади је учествовало око 2000 спортиста.

Петар Закић

ТРЕНИНГ И ПРИЈАТЕЉСКЕ ФУДБАЛСКЕ УТАКМИЦЕ ЧОКЕ

Већ другог дана од почетка сакупљања и прозивке својих фудбалера, ФК Чока је угостио сарајевски Жељезничар који се налазио на припремама у Зобнатици. Тренери обеју екипа су се договорили да се тренинг утакмица игра у времену од 3 x 35 минута и да могу наступати сви играчи. Иако је резултат био у другом плану, популарни „Жељо“ је победио са 13:0.

– Моји играчи су на почетку припрема, те су још кратко даха. Знали смо да се неможемо озбиљније супроставити једном од најпопуларнијих и најбољих фудбалских екипа на Балкану. Међутим, управа клуба је инсистирала на овој утакмици, јер је хтела грађанима Чоке приуштити могућност да виде фудбалере Жељезничара уживо и да посматрају лепе голове, али не оволико у

нашој мрежи. – рекао је Живко Зеџ тренер Чоке.

У пријатељској фудбалској утакмици одиграној 21. јула у Чоки, фудбалери Чоке су играли нерешено 3:3 (3:2) са екипом Паноније чланом Војвођанске лиге група Север, головима: Пери Ото (2) и Марко Николин (1) за Чоку.

У другој пријатељској фудбалској утакмици која је одиграна 28. јула у Чоки, фудбалери Чоке су победили екипу ФК „Тиса“ Адорјан, члана Подручне лиге Суботица, резултатом 4:2 головима: Пери Ото (3) и Груја Стефанов (1) за Чоку.

На гостовању у Његошево 1. јула, чокански фудбалери су поражени од домаћег Пролетера, члана Подручне лиге Суботица, резултатом 3:2 (0:2). Оба гола за чокане је постигао Пери Ото.

Четврта пријатељска утакмица, одиграна у Чоки 5. августа, обележена је победом Чоке над гостујућим Делијом (Мокрин) чланом Подручне лиге Кикинда резултатом 2:0 (0:0), головима Пери Отоа и Стефанов Грује.

– Задовољан сам досадашњим припремама, које одрађујемо по заиста претоплом времену, и одзивом играча који су схватили да само вредним радом можемо направити значајнији резултат који гарантује опстанак у лиги, што нам је циљ за наредну такмичарску годину. Резултати на тренинг и пријатељским утакмицама нам показују да још нисмо у жељеној форми, међутим, остварујемо циљ да оформимо једну снажну и спремну екипу, тиме што испробавамо и разигравамо све играче – рекао је тренер Зеџ. М.Ч.

У року од две недеље Тиса однела две жртве

ПОДМУКЛА И ОПАСНА

Проблем је што се људи купају на дивљим плажама или чамцима одлазе даље од обале и онда скачу у воду. На градској плажи нема спасилаца а на ту чињеницу купачима скреће пажњу неколико великих двојезичних табли

Овог лета Тиса је већ завела у црно две породице. Најпре се 17. јула око поднева на градској плажи са банатске стране Тисе код моста на улазу у Сенту утопио Пал Балаж (71) из овог потиског места. Док је био у води несрећни пензионер доживео је срчани удар. Беживотно тело некадашњег секретара СО Сента спасили су купачи и извукли га из реке. Недуго пре несрећног Балажа код Сента се удавио Горан Балабан (31) из Приједора. Покојни Балабан био је у запослен у прије-

дорској фирми "Босна-монтажа" а са колегама је био ангажован на одређеним ремонтним пословима у сенћанској шећерани. Општински јавни тужилац Сенте Мирко Гашовић каже да се сваке године неколико лица утопи у реци:

– Тиса је наизглед мирна панонска река али зна да буде подмукла и опасна. Пуна је вирови и подводних струја који су у суштини и највећа опасност за неискусне пливаче и особе које неприпремљене улазе у воду. Проблем је што се људи купају на дивљим плажама или чамцима одлазе даље од обале и онда скачу у воду. Није реткост да се упражњавају и ноћна купања – каже Гашовић.

Ових врелих летњих дана на градској плажи код Сента и Чоке у просеку се у Тиси расхлађује хиљаду купача а викендом знатно више. Пре пет година та плажа је уређена заједничким улагањима општина Сента и Чока. Постављени су тушеви, мокри чворови а купачима су на услузи објекти у којима могу да купе храну и пиће. На тој плажи међутим не постоји спасилачка служба. Постављено је неколико великих двојезичних табли на којима се купачи упозоравају да на плажи нема спасилаца и да у реку улазе на сопствену одговорност. Након последњих утопљавана многи Сенћани и Чокани сматрају да би ова плажа коначно требало да добије спасилачку службу јер ће, у супротном, Тиса унесрећити још неку породицу.

C.Y.

Кét hét leforgása alatt két áldozat a Tiszán

ALATTOMOS ÉS VESZÉLYES

A gond az, hogy az emberek vadstrandokon, nem a kijelölt helyeken fürdenek illetve, hogy csónakokkal távolabbi partokig eveznek, majd ott ugrálnak a vízbe. A városi strandon nincs vízimentő szolgálat, erre viszont több kétnyelvű tábla is felhívja a fürdőzők figyelmét

Ezen a nyáron már két családot borított gyászba a Tisza. Az első áldozat a zentai Pál Balázs (71) volt, aki július 17-én, a déli órákban a zentai híd közelében lévő városi strandnál vesztette a folyóba. A szerencsétlenül járt nyugdíjast a vízben érte szívvroham. A hajdani Zenta községi titkár élettelen testére fürdőzők lettek figyelmesek, akik kihúzták a vízből, de már nem tudtak rajta segíteni. Az eset után nem sokkal, a zentai folyószakaszon éret vesztette a prijedori Balaban Goran (31) is. Balaban a Bosna-monta cég alkalmazottja volt, és kollégáival a zentai cukorgyárban dolgozott remont-munkálatokon. A zentai községi főigazgató, Gašović Mirko nyilatkozata szerint, minden évben több áldozatot is követel a folyó.

„A Tisza egy békés alföldi folyónak

tűnik, de alattomos és veszélyes is tud lenni. Az örvények és a vízalatti áramok a legveszélyesebbek a tapasztalatlan úszók számára, akik felkészületlenül mennek a folyóra fürdeni. A gond az, hogy az emberek vadstrandokon, nem a kijelölt helyeken fürdenek illetve hogy csónakokkal távolabbi partokig eveznek, majd ott ugrálnak a vízbe. Nem ritka eset az éjszakai fürdőzés sem, holott talán az rejtegeti a legtöbb veszélyforrást” – nyilatkozta Gašović.

A forró nyári napokon a tiszai városi strandon átlagban ezer ember igyekszik enyhülést találni, a hétvégeken ez a szám pedig jelentősen megnövekszik. Öt évvel ezelőtt, Zenta és Csóka község együttes befektetéssel hozta rendbe a strandot. Tusokkal, WC-kel lett a strand felszerelve, valamint több

olyan büfé is megjelent, ahol ételt illetve italt lehet vásárolni. A strandon viszont nincs vízimentő szolgálat, mely tényre több nagyméretű, kétnyelvű tábla is felhívja a fürdőzők figyelmét. A folyóba tehát mindenki saját felelősségére megy. Az idei két fulladásos eset után viszont sok zentai és csókai véleménye az, hogy végső ideje lenne ezen a strandon is létrehozni az életmentő szolgálatot, mielőtt a folyó további családokat sodorna gyászba.

S.U.

HALOTT ÚJSZÜLÖTT A TISZÁBAN

Az idei év februárjában a zentai halászok egy újszülött kisfiú élettelen testére bukkantak a folyóban. A boncolási leletek szerint, a csecsemő élve született, a halálát pedig erőszakos vízbe fojtás okozta.

„A holttesten nem találtak semmilyen mechanikus sérülés jelét. Tehát egy élve született csecsemőről van szó, akit a Tiszába folytattak illetve dobtak.” – nyilatkozta Gašović, majd hozzátette, hogy még nem hallott ilyen esetről, hogy a Tiszában újszülött testére bukkantak volna. Nem zárják ki természetesen annak a lehetőségét sem, hogy az eset Magyarországon történt, majd a folyó egészen bácskáiig sodorta a holttestet. Minden évben a folyónak ezen a szakaszán több holttestet találnak, némelyek ezek közül a folyó magyarországi szakaszáról érkeznek.

У ТИСИ МРТВА БЕБА

Средином фебруара ове године сенћански аласи пронашли су беживотно наго тело мушког новорођенчада како плута реком. Обдукциони налаз показао је да је беба рођена жива а да је смрт наступила насилним путем утопљењем:

– На лешу нису пронађени било какви знаци механичких повреда које су нанете за живота. Новорођенче је дакле било живо рођено а потом бачено у Тису – рекао је Гашовић и додао да му није познато да су икада раније у реци проналађена мртва новорођенчад. Није искључена могућност да је ово гнусно дело извршено на територији Мађарске а да је потом река тело донела на север Бачке. Сваке године у овом делу Тисе обично се пронађе између два и пет лешева а нека од њих допљутују из Мађарске.

ÚJRAHASZNOSÍTÁS

A csókai Csóka Kommunális Vállalat néhány hónapja megkezdett akcióját, mely a háztartásokban összegyűlt műanyag üvegek begyűjtését indítványozta, a napokban tovább bővült. Az egész településen ma már a szemzetesek mellé különleges fém gyűjtőket is kihelyeztek, ahová a műanyag flakonokat lehet dobni.

A PET flakonok begyűjtése a Kommunális Vállalat igazgatónöje, Ónodi Ibolya szerint, azért volt szükséges, mert emelkedtek a szeméttároló karbantartási költségei, illetve gyakoriak voltak olyan esetek, amikor valaki véletlenül tüzet okozott a szemételepen, így a műanyag csomagolókat szennyezőt a levegő. A műanyag persze nem bomlik le, se nem rothad el, így a legjobb megoldás annak összegyűjtése. A gyűjtéshez a lakosok nagy része környezetvédelmi tudatosságát bizonyította csatlakozott. A Csóka Kommunális Vállalat külön műanyag zsákokat osztott szét, mely a PET flakonok összegyűjtésére és tárolására szolgál, majd kéthetente e vállalat begyűjti a zsákokat és azok tartalmát a háztartásokból. A vállalat igazgatónöje elmondása szerint ez volt az első lépés a műanyag üvegek tárolásában felmerülő probléma megoldásában. A terv második fázisa is folyamatban van, hiszen már elhelyezték a fém tározókat a szemétyűjtő konténerek mellett. A tömbházak lakói nagy számban használnak is a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségét. Felhívjuk a lakosok figyelmét, hogy ezen fém tározókba nyugodtan elhelyezhetnek minden más műanyag csomagolást, mindentféle PET flakont, amelyek nem gyúlékonyak és nem veszélyes anyagból készültek. Ugyanezen tározókba helyezhetik a műanyag tasakokat, melyet legjobban, ha egy nagyobb zacskóba zárnak, hogy a szél ne fújja szanaszét őket.

Habár a kommunális vállalat igazgatónöje elismerően beszélt a legtöbb lakosról, hiszen nagy számban vesznek részt a vállalat által indított akcióban, a műanyag palackok összegyűjtésében és megfelelő tárolásában, mégis fel kell hívni azok figyelmét is a környezetünk megővására, akik eddig lekiismeret furdalás nélkül, a kijelölt helyeket, mindentféle szemetet hagytak maguk után, szennyezve környezetünket, nem gondolván gyermekeink jövőjére, arra a hagyatékra, amit tőlünk örökölnek. Kritikával kell illetni azokat az egyéneket is, akik megrongálták a konténereket, forró parazsat dobva beléjük, megsemmisítve őket, így már észrevehető azok hiánya. Sajnos, mindannyiunkra kihat ezen tárolók tönkretétele. Amikor viszont a

gyermekekről van szó, az igazgatónő kiemelte, hogy már elindítottak egy kampányt a „Tisztább Csókáért”, amelybe bekapcsolták az iskolás kor előtti gyerekeket, úgy mint a kisiskolásokat is. Hozzájuk csatlakozott az ifjúság, majd a lakosság is. Ilyen kampányokat természetesen folytatni kell, véleményezte Ibolya asszony, hiszen a gyerekeket meg kell tanítani környezetük védelmére. Természetesen a szelektív hulladékgyűjtést is fejleszteni fogják, hiszen tervben van az alumínium dobozok, az üveg illetve a papír szelektív gyűjtésének biztosítása.

Az összegyűjtött PET flakonokért és tárolóért cserébe most még csak műanyag zsákokat kapunk, habár ha nagyobb mennyiségű ilyen jellegű hulladékot tudnánk összegyűjteni, akkor még profitálhatnánk is a szeméttől. Sajnos akciónk még nem lépett életbe minden helyi közösségben, de reméltem e cikk hatására talán felhívhatjuk a lakosok figyelmét, hogy ők is hozzájárulhatnak egy tisztább környezet létrehozásához, sőt még bizonyos profitra is szert tehetünk a környezetünket szennyező hulladékok által, ha azt összegyűjtjük.

A Szerb Kormány Újrahasznosítási Ügynöksége több közszéggel dolgozik együtt, szaktanácsal látja el őket, és segítséget nyújt az egészséges környezet problémájához szükséges megoldások létrehozásában. Reméljük, hogy községünk is csatlakozik ehhez a folyamathoz, hiszen gyermekeinknek mindannyian jobb és egészségesebb életkörülményeket szeretnénk biztosítani.

A cikk szerzője felvetette annak kérdését, hogy vajon a szelektív hulladékgyűjtéssel csökkenteni lehetne e a kommunális járulékokat. Az igazgatónő véleménye szerint, az ötlet nagyszerű, de ennek megvalósítását több feltételtől is függ. Sokkal több újrahasznosításra váró szemetet kellene ily módon összegyűjteni, beleértve a papírt is. Természetesen a folyamatnak láncszereket kellene működnie, melyben az első láncszemet a hulladékgyűjtők jelentik, a végsőt pedig az újrahasznosító központ. Ha a folyamat bármely láncszemnél fennakad, az már kihatna az újrahasznosítással foglalkozó cégek kifizetésére is.

Még egyszer szeretnénk hangsúlyozni a Szerb Kormány Újrahasznosítási Ügynökségével való együttműködés fontosságát, hiszen követnünk kell más községek jó példáját, akik nagyobb figyelmet fordítanak a környezetvédelemre. Eljünk tisztában, hiszen elszomorító látvány összegyűrt alumínium dobozokat, illetve üres műanyag palackokat látni azon a zöld területen, ahol gyermekeink játszanak. Hasznosítsunk újra, amit csak lehet! Gyermekeink és a természet is értékelné fogja igyekezetünket.

РЕЦИКЛИРАЈМО

Акција прикупљања пластичних боца започета од стране „Ј.К.П. -Чока“ пре неколико месеци у индивидуалним домаћинствима, ових дана се проширила и на цело насеље тако што су крај контејнера постављени посебни метални боксеви за одлагање пластичне амбалаже.

Сакупљање ПЕТ амбалаже је по речима директорике „Ј.К.П.-Чока“, госпође Ибоље Оноди, почело због загушења и поскупљења трошкова одржавања депоније, а често се дешавало да неко несавесно упали отпад на депонији те је та пластична амбалажа загађивала ваздух. Она наравно не може да иструли и да се разложи и најбоље решење је било њено прикупљање, ком су се грађани савесно одазвали. Од „Ј.К.П.-Чока“ су добили најлон цакове за одлагање и прикупљање ПЕТ амбалаже, а само предузеће их прикупља двонедељно. То је по речима директорике био први корак у решавању проблема одлагања пластичног отпада, а сада су постављени посебни метални контејнери за одлагање пластичних боца и за домаћинства у зградама, а грађани су се овој новини савесно одазвали. Наравно, у те контејнере грађани

могу одлагати и осталу пластичну амбалажу која није запаљива и од опасних материја, као и најлон и пластичне кесе, најбоље сакупљене у једну већу, да их ветар не би разносио.

Иако се похвално изразила према већини грађана који су се одазвали акцији прикупљања и одлагања пластичних боца, директорика „Ј.К.П.-Чока“ ипак критикује несавесне који и даље смеће и разни отпад не избацују на за то предвиђено место-депонију, па тако загађују околину и животну средину, не размишљајући о здравијој будућности за своју децу и њихова покољења. Критике се одnose и на оне несавесне грађане који су оштетили одређен број контејнера убацујући врућ пепо и жар у њих, претварајући их у лимене буктиње, тако да је сада приметан недостатак контејнера због којег испаштају сви. А када је реч о деци, директорика је поменула да је покретала акцију за чистију Чоку у сарадњи са децом предшколског и школског узраста, а акцији су се прикључили и омладинци и грађани. Такве акције би требало наставити, каже г-ђа Ибоља, јер едукујући децу, осигуравамо чистију и здравију животну средину.

ЧОКАНСКА ХРОНИКА
CSÓKAI KRÓNKA

Издавач: Културно-образовни центар Чока, ул. М. Тита 2. Директор и уредник: Душан Јуришин. Уређивачки одбор: Фај Тибор, Маријана Голић, Киш Тот Ерика, Керепеши Гордана и Барна Карољ. Сарадници: Недељко Колунџија, и Јожеф Гергељ. Лист излази месечно. Тел./Факс: (0230) 71-046, 72-442. E-mail: infocoka@yahoo.com

Kiadó: Csóka Művelődési és Oktatási Központ, Tito marsall u. 2. Igazgató és szerkesztő: Dušan Jurišin. Szerkesztő bizottság: Fáy Tibor, Marijana Golić, Kiss Tóth Erika, Kerepesi Gordana és Barna Károly. Munkatársak: Nedeljko Kolundzija, és Gergely József. Havilap. Tel./Fax: (0230) 71-046, 72-442. E-mail: infocoka@yahoo.com

Бура Станојевић